

**PLAN POZYSKANIA  
NIERUCHOMOŚCI I PRZESIEDLEŃ**

**RAPORT KOŃCOWY**  
z realizacji działań  
wskazanych w PPNiP

**KONTRAKT NA ROBOTY 3B.2**

*Ochrona przeciwpowodziowa  
Tarnobrzegu*

**PROJEKT OCHRONY  
PRZECIWPOWODZIOWEJ  
W DORZECZU ODRY I WISŁY**



Projekt Ochrony  
Przeciwpowodziowej  
w Dorzeczu Odry i Wisły



Państwowe  
Gospodarstwo Wodne  
**Wody Polskie**



**THE WORLD BANK**  
IBRD • IDA | WORLD BANK GROUP



**CEB**  
COUNCIL OF EUROPE DEVELOPMENT BANK  
BANQUE DE DEVELOPPEMENT DU CONSEIL DE L'EUROPE





# RAPORT KOŃCOWY DOT. REALIZACJI DZIAŁAŃ WSKAZANYCH W PLANIE POZYSKANIA NIERUCHOMOŚCI I PRZESIEDLEŃ

**WERSJA KOŃCOWA**

## PROJEKT OCHRONY PRZECIWPOWODZIOWEJ W DORZECZU ODRY I WISŁY

RAPORT KOŃCOWY DOT. PLANU POZYSKANIA NIERUCHOMOŚCI I PRZESIEDLEŃ JEST PRZYGOTOWANY DLA KONTRAKTU NA ROBOTY WDRAŻANEGO PRZEZ PAŃSTWOWE GOSPODARSTWO WODNE WODY POLSKIE - REGIONALNY ZARZĄD GOSPODARKI WODNEJ W RZESZOWIE.

### KOMPONENT 3:

OCHRONA PRZED POWODZIĄ GÓRNEJ WISŁY

### PODKOMPONENT 3B:

Ochrona przed powodzią Sandomierza i Tarnobrzegu

### KONTRAKT NA ROBOTY 3B.2:

Ochrona przeciwpowodziowa Tarnobrzegu

WYDANIE	DATA	AUTORZY	SPRAWDZAJĄCY	APROBATA KLIENTA	OPIS
1	06.07.2023	Marta Rak	Anna Duchnik	Magdalena Nowak -Kłósek	

**JEDNOSTKA WDRAŻANIA PROJEKTU:**

Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie reprezentowane przez  
Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Rzeszowie  
z siedzibą przy ul. Hanasiewicza 17B, 35-103 Rzeszów

**DOKUMENT OPRACOWANY PRZEZ:**

Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie  
Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Rzeszowie  
Jednostkę Realizującą Projekt Ochrony Przeciwpowodziowej w Dorzeczu Odry i Wisły  
Konsultant wsparcia technicznego AECOM Polska Sp. z o.o.

**PROJEKT OCHRONY PRZECIWPOWODZIOWEJ  
W DORZECZU ODRY I WISŁY WSPÓŁFINANSOWANY PRZEZ:**

Bank Światowy, Umowa pożyczki nr 8524 PL  
Bank Rozwoju Rady Europy, Umowa Ramowa Pożyczki Nr LD 1866  
Fundusz Spójności Unii Europejskiej (POLIŚ 2014 - 2020) – nie dotyczy Kontraktu 3B.2  
Budżet Państwa

## Spis treści

1. WPROWADZENIE .....	6
2. PODSUMOWANIE GŁÓWNYCH DZIAŁAŃ ZREALIZOWANYCH NA KONTRAKCIE.....	10
2.1. Przegląd celu Projektu .....	10
2.2. Zmiany prawne dotyczące statusu Inwestora .....	10
2.3. Informacja o podjętych czynnościach administracyjnych Inwestora i czynnościach cywilnoprawnych Wykonawcy, uzyskanych decyzjach i stanie ich realizacji .....	11
2.4. Opracowanie i przyjęcie do realizacji Planu Pozyskania Nieruchomości i Przesiedleń .....	16
2.5. Podsumowanie działań związanych z wypłatą odszkodowań .....	18
2.6. Zakres zrealizowanych robót.....	25
2.7. Liczba osób, która odniosła korzyści z realizacji Kontraktu .....	34
3. ZASADY WDRAŻANIA PPNiP PRZESTRZEGANE W TRAKCIE REALIZACJI KONTRAKTU.....	35
3.1. Zminimalizowanie powierzchni podlegających zajęciu .....	36
3.2. Zminimalizowanie oddziaływań na etapie prowadzenia robót budowlanych .....	36
3.3. Zminimalizowanie oddziaływań poprzez informowanie stron o ich uprawnieniach .....	37
3.4. Zminimalizowanie oddziaływań poprzez działania organizacyjne .....	41
3.5. Zminimalizowanie oddziaływań poprzez działania formalno-prawne .....	41
4. KONSULTACJE SPOŁECZNE .....	42
5. MECHANIZM ZGŁASZANIA SKARG I WNIOSKÓW .....	45
6. PODSUMOWANIE .....	47
7. ZAŁĄCZNIKI .....	50

**Wykaz skrótów używanych w niniejszym opracowaniu**

Nazwa	Opis
Bank Światowy (BŚ)	Międzynarodowy Bank Odbudowy i Rozwoju (MBOiR) (ang. <i>International Bank for Reconstruction and Development (IBRD)</i> )
BKP	Biuro Koordynacji Projektu Ochrony Przeciwpowodziowej Dorzecza Odry i Wisły
BRRE	Bank Rozwoju Rady Europy (ang. <i>Council of Europe Development Bank (CEB)</i> )
Inżynier - Konsultant	AECOM Polska Sp. z o.o.
JRP	Jednostka Realizująca Projekt – wyodrębniona w ramach JWP komórka organizacyjna odpowiedzialna za realizację Projektu
JWP/Zamawiający/ Inwestor (do dn. 31 grudnia 2017 r.)	Podkarpacki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Rzeszowie
JWP/Zamawiający/ Inwestor (od dn. 1 stycznia 2018 r.)	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Rzeszowie/ Jednostka Wdrażania Projektu OPDOW
Kontrakt /Zadanie	Kontrakt na roboty 3B.2 Ochrona przeciwpowodziowa Tarnobrzegu
LARAP lub PPNiP	Plan Pozyskania Nieruchomości i Przesiedleń (ang. <i>Land Acquisition &amp; Resettlement Action Plan</i> )
LARPF	Ramowy Plan Pozyskania Nieruchomości i Przesiedleń (ang. <i>Land Acquisition &amp; Resettlement Policy Framework</i> )
OP 4.12	Polityka Operacyjna zawierająca główne zasady i procedury będące podstawą podejścia BŚ do przymusowych przesiedleń związanych z projektami inwestycyjnymi
PAP	Osoby dotknięte skutkami realizacji Projektu (ang. <i>Project Affected Persons</i> )
PGW WP	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie
PNRI	Pozwolenie na Realizację Inwestycji
Projekt/POPDOW	Projekt ochrony przeciwpowodziowej w dorzeczu Odry i Wisły
PZMiUW	Podkarpacki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Rzeszowie
RZGW	Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Rzeszowie
Wykonawca	Firma/osoba prawna realizująca Kontrakt na roboty 3B.2
Specustawa przeciwpowodziowa	Ustawa z dnia 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych (tekst jedn. Dz. U. z 2021 r. poz. 484 z późn. zm.)
Specdecyzja	Decyzja o pozwoleniu na realizację inwestycji (PNRI) wydana na podstawie Specustawy przeciwpowodziowej

## 1. WPROWADZENIE

Plan Pozyskania Nieruchomości i Przesiedleń (PPNiP) dla *Kontraktu na roboty 3B.2 Ochrona przeciwpowodziowa Tarnobrzegu* został wdrożony. Przygotowany, zgodnie z wymogami zapisów *Podręcznika Operacyjnego Projektu* oraz *Ramowego dokumentu dotyczącego Przesiedleń i Pozyskania Nieruchomości*<sup>1</sup>, Raport Końcowy z wdrożenia Planu Pozyskania Nieruchomości i Przesiedleń (PPNiP) ma na celu udokumentowanie procesu pozyskania nieruchomości i ocenę, czy spełnia on wymagania OP 4.12 lub czy są jeszcze jakieś działania korygujące, które muszą zostać podjęte. W przypadku Kontraktu 3B.2, jak przedstawiono w kolejnych rozdziałach niniejszego Raportu, cel ten udało się osiągnąć i nie ma już konieczności podejmowania działań korygujących. Ocena ex-post PPNiP została przeprowadzona 6 miesięcy po pełnym wdrożeniu PPNiP i osiągnięciu jego celów.

Zgodnie z założeniami przyjętymi w Planie Pozyskania Nieruchomości i Przesiedleń ocena ex-post przeprowadzona została po całkowitym wdrożeniu PPNiP i potwierdza, że działania minimalizujące zostały zrealizowane i odpowiednio udokumentowane. Stwierdza się, że wszystkie działania opisane w PPNiP zostały wprowadzone oraz, że każda jednostka, na którą oddziałuje przedsięwzięcie (rodzina, pojedyncze osoby, osoby prawne) uzyskali kompensację (odszkodowanie) i ich poziom życia poprawił się lub przynajmniej został odtworzony.

W niniejszym Raporcie przedstawiono więc sprawozdanie z realizacji działań zaplanowanych w PPNiP dla *Kontraktu na roboty 3B.2 Ochrona przeciwpowodziowa Tarnobrzegu* zrealizowanego w ramach *Projektu ochrony przeciwpowodziowej w dorzeczu Odry i Wisły (POPDOWN)*, współfinansowanego przez Międzynarodowy Bank Odbudowy i Rozwoju (Bank Światowy lub BŚ), Bank Rozwoju Rady Europy (BRRE) oraz Budżet Państwa.

Zadanie to zrealizowano na terenie dwóch gmin województwa podkarpackiego: Radomyśl nad Sanem i Gorzyce. Zakres Robót Kontraktu 3B.2 nie uległ zmianie i pozostał taki sam, jak opisano to w rozdziale 1.2 PPNiP.

Lokalizację Zadania przedstawiono na poglądowym załączniku graficznym (Załącznik nr 1 do niniejszego dokumentu).

### Kluczowe daty realizacji Kontraktu:

Data podpisania umowy:	22.03.2019 r.
Data przekazania placu budowy:	25.03.2019 r.
Data rozpoczęcia Robót:	04.04.2019 r.
Data zakończenia Robót:	28.12.2020 r.
Data zakończenia Okresu Gwarancji Jakości i Rękojmi:	28.12.2025 r.

<sup>1</sup> <https://odrapcu.pl/projekt-opdow/popdow-dokumenty/>

Zrealizowana rozbudowa wałów zwiększyła bezpieczeństwo powodziowe na terenie dwóch gmin: Radomyśl nad Sanem w powiecie stalowowolskim i Gorzyce w powiecie tarnobrzeskim tj. zapewniła ochronę przed powodzią ok. **18 850 mieszkańców** zamieszkujących obszar ok. **9 750 ha**.

Na terenie tym zlokalizowanych jest: ok. 7 132 budynków mieszkalnych i gospodarczych, 11 obiektów biurowych, 3 sakralne, 10 handlowo - usługowych, 3 ochrony zdrowia, 6 oświatowo-kulturalno-sportowych, 19 przemysłowych, 4 obiekty techniczno - łącznościowe, 2 kościoły z plebaniami, pomniki, cmentarze. Realizacja projektu przyczyniła się również do zabezpieczenia przed zalaniem wodami powodziowymi całej infrastruktury technicznej i komunalnej zlokalizowanej na tym obszarze tj.: sieci energetycznej, sieci telefonicznej, gazowej, wodociągowej, kanalizacyjnej. Ponadto na terenie gmin objętych projektem zabezpieczono przed powodzią szereg zabytków wpisanych do rejestru zabytków lub do gminnej ewidencji zabytków. Na obszarze gminy Radomyśl nad Sanem wśród najcenniejszych można wymienić: kościół pod wezwaniem św. Zygmunta w Pniewie, kościół pod wezwaniem św. Jana Chrzyciela w Radomyślu nad Sanem wzniesiony w 1852 roku, cmentarz parafialny „Na Zjawieniu”, kościół Nawiedzenia NMP powstały w końcu XIX – 1 ćw. XX w. w Woli Rzeczyckiej. Na południe od ujścia rzeki San do Wisły znajdują się tereny gminy Gorzyce, na obszarze której zlokalizowane są zabytki, takie jak: kościół parafialny pw. Św. Andrzeja Boboli czy neogotycka kaplica cmentarna wzniesiona w 2 połowie XIX w. w Gorzycach, kościół parafialny pw. Świętej Rodziny w Trześni z XIX w. w stylu neoromańskim, jak również spichlerz podworski, który został wzniesiony w 2 połowie XIX w., z tego okresu pochodzi również dwór drewniany w Trześni. W miejscowości Wrzawy, która jest najbardziej wysuniętą na północ częścią gminy znajduje się klasycystyczna, wybudowana w ok. 1870 r. plebania.

Zadanie to jest w pełni komplementarne terytorialnie i technicznie z *Kontraktem 3D.1 Program dla Sanu. Bierna ochrona przeciwpowodziowa w zlewni Sanu* (również zrealizowanego w ramach POPDOW), gdyż rozbudowany w ramach Kontraktu 3D.1 odcinek wału rzeki San o długości 4,445 km łączy się z prawostronnym obwałowaniem rzeki Wisły, rozbudowanym w ramach przedmiotowego Kontraktu 3B.2, którego dotyczy niniejszy Raport. Realizacja całego w/w zakresu zadań komplementarnych pozwoliła na uzyskanie znacznie większego efektu ochrony przeciwpowodziowej na całym obszarze województwa podkarpackiego.

Realizacja Zadania o charakterze liniowym (rozbudowa istniejących odcinków wałów i infrastruktury towarzyszącej) wymagała nabywania nieruchomości, ale nie spowodowała fizycznego czy też ekonomicznego przesiedlenia gospodarstw domowych.

**Tabela 1.** Powierzchnia i liczba pozyskanych nieruchomości oraz oddziaływania Kontraktu 3B.2<sup>2</sup>.

	Całkowita liczba hektarów, ha	Całkowita liczba działek, szt	Działki publiczne	%	Działki prywatne	%	Przesiedlenia fizyczne	Przesiedlenia ekonomiczne
Zajęcia stałe	95.8264*	1 328	423	31,85%	905	68,15%	0	0

<sup>2</sup> Wartości podane w Tabeli 1 różnią się od wartości w PPNiP ponieważ dokument PPNiP był przygotowywany jeszcze przed wydaniem decyzji na realizację – w trakcie postępowań administracyjnych wartości uległy zmianom.



\* wraz z działkami, na których zlokalizowany jest wał

Przejęciu na rzecz Skarbu Państwa podlegały niewielkie fragmenty nieruchomości osób fizycznych o areale od 1 m<sup>2</sup> do 3619 m<sup>2</sup>, w tym użytkowane rolniczo grunty rolne tj. pola orne, sady i łąki do 2947 m<sup>2</sup>. Powierzchnie te nie sposób uznać za generujące jakkolwiek przychód stanowiący możliwość zapewnienia egzystencji gospodarstwa domowego. Wszystkie przypadki zajęć powyżej 10% (w odniesieniu do początkowej powierzchni zajmowanej działki) podlegały badaniom socjoekonomicznym, które potwierdziły, iż oddziaływania generowane przez Projekt są nieistotne, bowiem gospodarstwa domowe bądź to nie utrzymują się z gospodarki rolnej, bądź posiadają zdecydowanie większy areal na jakim gospodarują i powierzchnia wyłączenia stanowi poniżej 20% powierzchni całego gospodarstwa rolnego. W żadnym przypadku zajęcia nie podlegały zabudowane fragmenty nieruchomości (np. budynkami mieszkalnymi, gospodarczymi czy innymi, które byłyby użytkowane). W trakcie badań nie zidentyfikowano grup wrażliwych.

Dodatkowo dzięki realizacji Inwestycji uregulowane zostały zaszczości (historycznego zajęcia gruntów przez Podkarpacki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Rzeszowie na budowę drogi przywałowej – serwisowej bez wypłaty odszkodowania). Część działek była już w ubiegłym dziesięcioleciu przekształcona i zajęta pod drogę serwisową przy stopie wału, ale nadal te fragmenty nieruchomości należały do osób prywatnych. PAP dzięki realizacji Kontraktu 3B.2 otrzymały za te fragmenty stosowne odszkodowanie (wypłacone zgodnie z OP.4.12). Stąd mimo, iż w tabeli z zestawieniem nieruchomości wskazywane jest przejęcie 100% powierzchni, jest to jednak niewielki areal działki (od kilkunastu m<sup>2</sup> do, w jednym przypadku, 0,3619 ha), które zostały już wydzielone kilka-kilkanaście lat temu i na których urządzona została droga serwisowa do obsługi wału, więc nie generowały przychodu PAP, więc konsekwentnie wskazano w tych przypadkach nieistotne oddziaływanie Projektu (sytuacja ta dotyczy 292 działek należących do osób fizycznych i 2 działek Skarbu Państwa w użytkowaniu wieczystym osób fizycznych tj. 22% wszystkich działek).

Wszystkie oddziaływania były nieistotne, w żadnym przypadku nie stwierdzono oddziaływań w zakresie m.in. utraty źródeł dochodów, miejsc pracy, dostępności do infrastruktury, utraty możliwości prowadzenia działalności rolniczej, utraty możliwości korzystania z walorów przyrodniczych/dostępu do parków, rezerwatów, dostępu do instytucji edukacyjnych, placówek kultury itp.

Zrealizowane Zadanie wywarło pozytywny wpływ społeczny, bowiem majątek, miejsca prac, a w skrajnym przypadku życie PAP zostały zabezpieczone przed katastrofalnym wpływem powodzi.

Lokalna społeczność w trakcie wykonywania robót była bardzo pozytywnie nastawiona do realizowanego przedsięwzięcia, bowiem przeprowadzona rozbudowa wałów, jak już wskazano powyżej zabezpieczyła ich życie i mienie przed powodziami, które mogą pojawić się w przyszłości. Składane były wnioski o wprowadzenie rozwiązań technicznych polepszających warunki korzystania z układu drogowego związanego z rozbudowywanymi obwałowaniami, wszystkie zostały rozpatrzone pozytywnie, zmiany te stanowiły dodatkowe działania minimalizujące/kompensujące. W trakcie realizacji robót wpłynęło 5 skarg (3 dot. wypłaty odszkodowania, 1 ze strony Inwestora dot. zmiany decyzji PNRI oraz 1 dot. dojazdu). Wszystkie polegały analizie i w każdym przypadku PAP uzyskał informację o podjętych działaniach.

Poniżej zamieszczono adresy do serwisów internetowych, gdzie publikowano informacje nt. realizacji tego Zadania, jak i zadań powiązanych. Wszystkie zrealizowane i planowane do realizacji Zadania

(w tym również Kontrakty 3B.3 i 3D.1 zrealizowane w ramach POPDOW przy współfinansowaniu Banku Światowego) mają ogromny wydzźwięk społeczny zapewniając ochronę przed powodzią tego obszaru:

1. <https://rzeszow.uw.gov.pl/aktualnosci/rozbudowa-prawego-walu-wisly-w-tarnobrzegu/>
2. <https://tyna.info.pl/bezpieczenstwo-i-ochrona-przeciwpowodziowa-powiat-tarnobrzescki/>
3. <http://www.gminagorzyce.pl/j3/index.php/serwis-tematyczny/gmina/2981-rusza-modernizacja-walow-przeciwpowodziowych>
4. [https://www.wnp.pl/budownictwo/na-podkarpaciu-przebuduja-16-km-walow-przeciwpowodziowych,342484\\_1\\_0\\_0.html](https://www.wnp.pl/budownictwo/na-podkarpaciu-przebuduja-16-km-walow-przeciwpowodziowych,342484_1_0_0.html)
5. <http://www.gorzyce.itl.pl/j3/index.php/informacje-o-sp-723788140/archiwum-strony/61-informacje/2680-rusza-remont-walow-doliny-wisly-i-sanu>
6. <https://www.radio.rzeszow.pl/wiadomosci/20367/remont-walow-rzecznych-od-zalesia-gorzyckiego-po-granice-woj-lubelskiego>
7. <https://echodnia.eu/podkarpackie/w-tarnobrzegu-bedzie-spotkanie-w-sprawie-remontu-walu-trzesniowki/ar/9590326>
8. <https://echodnia.eu/podkarpackie/powodz-juz-niestraszna-w-trzesni-zbudowano-nowa-przepompownie-wal-trzesniowki-gruntownie-przebudowano-zdjecia/ar/13715592>
9. <http://leliwa.pl/gorzyce-rusza-kolejna-rozbudowa-walow-przeciwpowodziowych/>
10. <https://nowiny24.pl/region-nie-jest-przygotowany-do-powodzi/ar/5902859>
11. [http://www.przetargi.egospodarka.pl/553874\\_Ochrona-przeciwpowodziowa-Tarnobrzegu-Wisla-Etap-2-Rozbudowa-prawego-walu-rzeki-Wisly-na-dl-13-959-km-prawego-walu-rzeki-San-na-dl-2-193-km-oraz-lewego-walu-rzeki-Leg-na-dl-0-112-km-na-terenie-gm-Gorz\\_2018\\_2.html](http://www.przetargi.egospodarka.pl/553874_Ochrona-przeciwpowodziowa-Tarnobrzegu-Wisla-Etap-2-Rozbudowa-prawego-walu-rzeki-Wisly-na-dl-13-959-km-prawego-walu-rzeki-San-na-dl-2-193-km-oraz-lewego-walu-rzeki-Leg-na-dl-0-112-km-na-terenie-gm-Gorz_2018_2.html)
12. <https://samorząd.infor.pl/wiadomosci/669194,Sandomierz-Zakonczono-remont-walu-przeciwpowodziowego-na-Trzesniowce.html>
13. <https://itw Wisla.tv/wielki-dzien-w-zalesiu-gorzyckim-kolejne-inwestycje-przeciwpowodziowe/>
14. <https://itw Wisla.tv/nigdy-wiecej-powodzi-poteczne-inwestycje-w-gorzycach/>
15. <https://itw Wisla.tv/zabezpieczaja-przed-powodzią/>

Informacje o Kontrakcie 3B.2 były również publikowane na stronach serwisu społecznościowego Facebook, w ramach którego zarejestrowani użytkownicy mogą tworzyć sieci i grupy, dzielić się wiadomościami i zdjęciami. Część adresów tych stron jest jednak na dzień opracowania niniejszego Raportu już nieaktywna (zrzuty ekranów części stron internetowych zamieszczono w Załączniku 5).

## 2. PODSUMOWANIE GŁÓWNYCH DZIAŁAŃ ZREALIZOWANYCH NA KONTRAKCIE

### 2.1. Przegląd celu Projektu

Powódź z 2010 r. spowodowała na terenie, na którym zrealizowano Kontrakt na roboty 3B.2 znaczące szkody w mieniu prywatnym i publicznym, a także w infrastrukturze drogowej i kanalizacyjnej. Skutki powodzi dotknęły również gminy Radomyśl nad Sanem i Gorzyce<sup>3</sup>.

Na obszarze chronionym obwałowaniami, które zostały przebudowane w ramach Kontraktu 3B.2 powódź w 2010 roku spowodowała szkody w 1203 gospodarstwach domowych. Na terenie gmin Radomyśl nad Sanem, Gorzyce i Zaleszany straty w infrastrukturze drogowej powstały na 63 odcinkach dróg o łącznej długości 57,97 km i sięgały 4 807 209,00 zł. Natomiast uszkodzonych mostów i kładek zostało łącznie 5 szt. na łączną kwotę 80 000,00 zł. W infrastrukturze wodociągowej straty wyniosły 500 000,00 zł, natomiast kanalizacyjnej sięgały 2 071 369,00 zł. Łączne straty spowodowane przez powódź wyniosły 26 762 688,0 zł<sup>4</sup>.

Dzięki realizacji Kontraktu na roboty 3B.2 cały ten teren, na którym rozwinęła się od 2010 roku znacznie zabudowa mieszkaniowa i infrastruktura techniczna został obecnie zabezpieczony przed powodzią.

### 2.2. Zmiany prawne dotyczące statusu Inwestora

Od 1 stycznia 2018 r. weszła w życie ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne, która zmieniła między innymi dotychczasową strukturę organów oraz zasady gospodarowania wodami. Nowe przepisy uchwalono przede wszystkim w celu pełnego wdrożenia do polskiego porządku prawnego Ramowej Dyrektywy Wodnej. W miejsce dotychczasowej struktury administracji rządowej jaką był Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej oraz podległe mu regionalne zarządy gospodarki wodnej jako jednostki terytorialne oraz ulokowane w strukturze samorządowej Wojewódzkie Zarządy Melioracji i Urzędzeń Wodnych, powołane zostało Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, którego zadaniem jest zarządzanie wszystkimi szeroko rozumianymi zagadnieniami związanymi z gospodarką wodną Polski, w tym inwestycjami. Wody Polskie są państwową osobą prawną zgodnie z art. 9 pkt 14 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

W skład Wód Polskich wchodzi następujące jednostki organizacyjne: Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej z siedzibą w Warszawie, regionalne zarządy gospodarki wodnej, zarządy zlewni oraz nadzory wodne. Szczegółowy katalog obowiązków i uprawnień wraz z podziałem kompetencji pomiędzy poszczególnymi, w/w jednostkami, określony został w art. 240 ustawy Prawo wodne.

<sup>3</sup> Źródło: dokument pn. „Charakterystyka zadania planowanego do realizacji w ramach Projektu Ochrony Przeciwpowodziowej w Dorzeczu Odry i Wisły”, udostępniony przez PZMiUW w Rzeszowie.

<sup>4</sup> Źródło: Sprawozdanie Wojewody Podkarpackiego nt. strat powodziowych w 2010 roku.

W ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne ustawodawca uregulował w art. 536 kwestie dotyczące przeniesienia na Wody Polskie praw i obowiązków z umów (w tym umów finansowanych lub współfinansowanych ze środków pochodzących ze źródeł zagranicznych) i decyzji dotyczących przedsięwzięć inwestycyjnych na wodach publicznych będących własnością Skarbu Państwa oraz urządzeń melioracji wodnych podstawowych, realizowanych dotychczas przez regionalne zarządy gospodarki wodnej, województwa, marszałków województw lub właściwe wojewódzkie jednostki organizacyjne. Wskazać należy, że całość należności, zobowiązań, praw i obowiązków dotychczasowego Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej oraz regionalnych zarządów gospodarki wodnej stały się odpowiednio należnościami, zobowiązaniami, prawami i obowiązkami Wód Polskich. Doszło więc do ustawowej sukcesji generalnej z dotychczasowych regionalnych zarządów na rzecz Wód Polskich.

Zadanie opisane w PPNiP i ocenione w niniejszym raporcie do 31.12.2017 r. było realizowane przez Marszałka, w imieniu którego działał Podkarpacki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych, a od 01.01.2018 r. jest realizowane przez Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, które jak wskazano powyżej posiada osobowość prawną i wykonuje uprawnienia właścicielskie w imieniu i na rzecz Skarbu Państwa. Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Rzeszowie jest wewnętrzną jednostką organizacyjną Wód Polskich i działa w imieniu i na rzecz PGW WP jako Jednostka Wdrażania Projektu przy realizacji niniejszego Zadania.

Opisane powyżej zmiany prawne nie miały wpływu na przepisy dotyczące nabywania nieruchomości, ustalania formy i wysokości odszkodowania oraz wypłat odszkodowań, jak również na inne postanowienia PPNiP.

Nabywanie nieruchomości odbywało się na podstawie przepisów specustawy przeciwpowodziowej oraz ustawy o gospodarce nieruchomościami. Jednostka Wdrażania Projektu przy realizacji niniejszego Zadania stosowała również wszelkie zasady wynikające z polityki operacyjnej OP 4.12 Banku Światowego, jak również procedur postępowania wskazanych w *Ramowym dokumencie dotyczącym Przesiedleń i Pozyskania Nieruchomości*<sup>5</sup> oraz *Planie Pozyskania Nieruchomości i Przesiedleń*<sup>6</sup>.

### 2.3. Informacja o podjętych czynnościach administracyjnych Inwestora i czynnościach cywilnoprawnych Wykonawcy, uzyskanych decyzjach i stanie ich realizacji

Dla przedmiotowego Zadania Inwestor uzyskał następujące decyzje z obszaru ochrony środowiska i gospodarki wodnej:

1. W dniu 07.09.2016 r. decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach (sygn. WOOŚ.4233.24.2013.MG.157) dla Przedsięwzięcia pn. „Wisła Etap 2 - Rozbudowa prawego wału rzeki Wisły na długości 13,959 km, prawego wału rzeki San na długości 2,193 km oraz lewego wału rzeki Łęg

<sup>5</sup> <https://odrapcu.pl/dokumenty/ramowy-dokument-dotyczacy-przesiedlen-i-pozyskiwania-nieruchomosci/> - przyjęty i zatwierdzony przez BŚ w kwietniu 2015

<sup>6</sup> <https://odrapcu.pl/dokumenty/ppnip-dla-kontraktu-3b-2-ochrona-przeciwpowodziowa-tarnobrzegu/> - przyjęty i zatwierdzony przez BŚ we wrześniu 2017

na długości 0,112 km, na terenie gm. Gorzyce i gm. Radomyśl nad Sanem, woj. podkarpackie”, wydaną przez RDOŚ w Rzeszowie. Decyzja stała się ostateczna w dniu 12.10.2016 r.

2. W dniu 26.01.2017 r. decyzją pozwolenia wodnoprawnego (sygn. ZU-4360-38/16) dla zadania pn. „Wisła Etap 2 - Rozbudowa prawego wału rzeki Wisły na długości 13,959 km, prawego wału rzeki San na długości 2,193 km oraz lewego wału rzeki Łęg na długości 0,112 km, na terenie gm. Gorzyce i gm. Radomyśl nad Sanem, woj. podkarpackie” wydaną przez Dyrektora RZGW w Krakowie.

3. W dniu 07.06.2018 r. decyzją Dyrektora RDOŚ w Rzeszowie (sygn. WOOŚ.420.22.5.2018.GJ.2) o przeniesieniu decyzji wymienionej w pkt. 1 na PGW WP RZGW w Rzeszowie.

Dla przedmiotowego Zadania Inwestor uzyskał następujące decyzje dot. zagadnień z obszaru zgody na realizację robót i spraw nieruchomościowych:

4. W dniu 10.11.2017 r. decyzją 4/2017 o pozwoleniu na realizację inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych (PNRI) dla Sekcji I i Sekcji SAN (sygn. IV.7820.1.5.2017) wydaną przez Wojewodę Podkarpackiego. Od wydanej decyzji nikt się nie odwołał i decyzja stała się ostateczna 22.12.2017 r. i jest prawomocna.

5. W dniu 05.09.2017 r. decyzją nr 2/2017 o pozwoleniu na realizację inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych (PNRI) dla Sekcji II (sygn. I-V.7820.1.2.2017) wydaną przez Wojewodę Podkarpackiego. Od wydanej decyzji nikt się nie odwołał i decyzja stała się ostateczna 11.10.2017 r. i jest prawomocna.

6. W dniu 29.12.2017 r. postanowienie prostujące omyłkę w decyzji nr 2/2017 o pozwoleniu na realizację inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych (sygn. I-V.7820.1.2.2017) wydane przez Wojewodę Podkarpackiego.

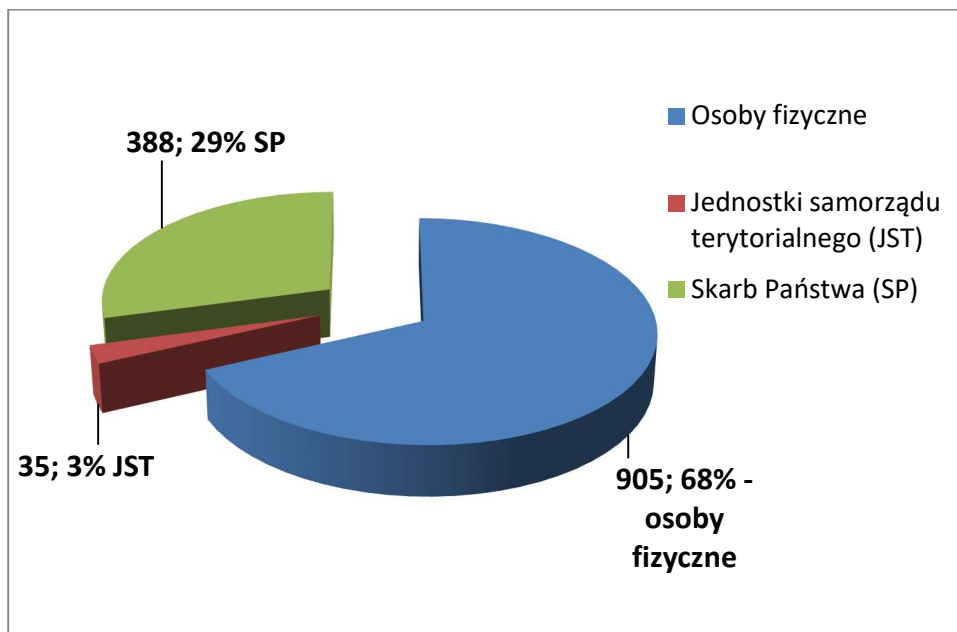
7. W dniu 10.04.2018 r. postanowienie prostujące omyłkę w decyzji nr 2/2017 o pozwoleniu na realizację inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych (sygn. I-V.7820.1.2.2017) wydane przez Wojewodę Podkarpackiego.

8. W dniu 25.09.2018 r. decyzją 3/2017 o pozwoleniu na realizację inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych (PNRI) dla Sekcji III (sygn. I-V.7820.1.4.2017) wydaną przez Wojewodę Podkarpackiego. Od wydanej decyzji nikt się nie odwołał i decyzja stała się ostateczna 02.11.2017 r. i jest prawomocna.

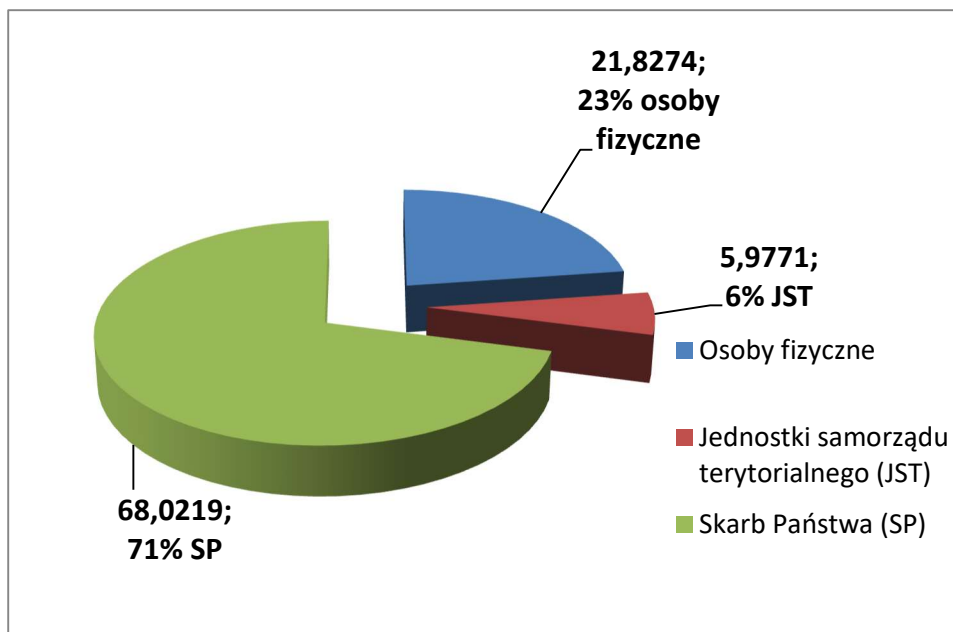
Dla przedmiotowego Zadania Inwestor opracował Projekt PPNiP, który podlegał konsultacjom społecznym w okresie od 17.08.2017 do 07.09.2017 (włącznie). Po 21-dniowym okresie udostępnienia do wglądu dokumentu w dniu 08.09.2017 o godzinie 16:30 w Gminnym Ośrodku Kultury w Zaleszanych, Plac Kościuszki 4, 37-415 Zaleszany odbyło się spotkanie otwarte dla wszystkich zainteresowanych, na którym przedstawione zostały informacje o Projekcie PPNiP oraz odbyła się publiczna dyskusja dotycząca tego dokumentu. Dla końcowej wersji PPNiP zawierającej raport oraz ustalenia z konsultacji społecznych uzyskano „No objection” Banku Światowego w dniu 29.09.2017 r. Zapisy PPNiP były wdrażane przez cały okres realizacji robót montażowo-budowlanych.

Sumarycznie w ramach realizacji Kontraktu na roboty 3B.2 zajęciu stałemu podlega 1328 nieruchomości, z czego 905 nieruchomości należało do osób fizycznych (69%), a pozostałe 423 do Skarbu Państwa, Gminy Radomyśl Nad Sanem i Gminy Gorzyce. Dwie działki Skarbu Państwa posiadały zarządców.

Całkowita powierzchnia zajęcia stałego to 95,8264 ha, w wartości tej uwzględniono powierzchnię działek, które objęto zajęciem stałym pod realizację Kontraktu 3B.2 z wyłączeniem powierzchni 2 działek zwróconych osobom fizycznym (dz. 2/1 i 3/1 obręb Zalesie Gorzyckie, Sekcja III). W załączniku nr 2 dane dotyczące tych 2 nieruchomości zaznaczono czerwonym tłem. Spośród działek z zasobu Skarbu Państwa jedna znajduje się w zarządzie PKP S.A. (zakres robót został uzgodniony z PKP – pismo z dnia 14.11.2016 r., sygn. IZDK1c-505/85/2016 i zrealizowany zgodnie z tymi uzgodnieniami), a druga w zarządzie Zarządu Dróg Powiatowych.



**Wykres 1.** Struktura liczby działek i ich % udział objętych analizą w podziale na właścicieli



**Wykres 2.** Struktura powierzchni działek (w ha i %) objętych analizą w podziale na właścicieli

W przypadku 7 nieruchomości wypłacono odszkodowanie za wygaszenie użytkowania wieczystego na nieruchomościach z zasobu Skarbu Państwa (pozycje 587, 927, 928, 1045, 1241, 1251 i 1254 w Załączniku 2 do Raportu).

W przypadku Kontraktu na roboty 3B.2 nie wystąpiła konieczność nałożenia na nieruchomości trwałych ograniczeń w sposobie korzystania, ani obowiązku przebudowy sieci infrastrukturalnych, które kolidowałyby z przebudowywanymi odcinkami wałów.

W przypadku dwóch działek o numerach ewid. 2/1 i 3/1 obręb Zalesie Gorzyckie (Sekcja III) będących własnością osób fizycznych dnia 10.07.2018 r. został złożony przez PGW WP RZGW w Rzeszowie wniosek do Wojewody Podkarpackiego o wygaszenie części decyzji o pozwoleniu na realizację inwestycji nr 3/2017 z dnia 25.09.2017 r. Przedmiotowe działki miały zostać pierwotnie przeznaczone na dojazd o szerokości 4 metrów do zaplanowanego miejsca składowania mas ziemnych i humusu po stronie zawala oraz zabezpieczenia terenu pod zaplecze budowy. Natomiast po kompleksowej analizie wszystkich czynników stwierdzono, że takie rozwiązanie projektowe dotyczące przedmiotowych działek nie powinno zostać wdrożone. Wojewoda w dniu 10.08.2018 r. wydał postanowienie odmawiające wszczęcia postępowania w sprawie wygaszenia decyzji PNRI we wskazanym zakresie. W dniu 20.08.2018 r. PGW WP RZGW w Rzeszowie złożyło zażalenie do Ministra Inwestycji i Rozwoju na postanowienie Wojewody. Wojewoda do czasu rozwiązania sprawy zawiesił postępowanie w sprawie o wydanie decyzji o ustaleniu odszkodowania dla działek 2/1 i 3/1. W dniu 11.02.2019 r. Minister przesłał zawiadomienie wyznaczając nowy termin rozpatrzenia sprawy do dnia 29 marca 2019 r. W dniu 28.03.2019 r. Minister ponownie przesłał zawiadomienie wyznaczając nowy termin rozpatrzenia sprawy do dnia 31 maja 2019 r. Minister Inwestycji i Rozwoju wydał postanowienie z dnia 14.06.2019 r. uchylające w całości zaskarżone postanowienie i przekazał sprawę do ponownego rozpatrzenia przez organ pierwszej instancji. W dniu 9 lipca 2019 r. Wojewoda Podkarpacki wydał zawiadomienie o wszczęciu postępowania w sprawie wygaszenia decyzji o pozwoleniu na realizację inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych w zakresie działek nr 2/1 i 3/1, obręb Zalesie

Gorzyckie. W dniu 14.08.2019 r. Wojewoda Podkarpacki wydał decyzję postanawiającą stwierdzić wygaszenie decyzji nr 3/2017 Wojewody Podkarpackiego z dn. 25.09.2017 r. o pozwoleniu na realizację inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych (PNRI) dla Sekcji III (sygn. I-V.7820.1.4.2017) w części obejmującej nieruchomości nr 2/1 i 3/1 (działki 2 i 3 przed podziałem) obręb Zalesie Gorzyckie. Decyzja Wojewody Podkarpackiego z dn. 14.08.2019 r. uzyskała ostateczność w dniu 03.09.2019 r. W tabelarycznym zestawieniu działek w załączniku nr 2 działki te oznaczono czerwonym tłem (nie wliczono tych działek i ich powierzchni do wartości prezentowanych w niniejszym dokumencie).

Wykonawca własnym staraniem pozyskał pod zajęcie czasowe 15 nieruchomości o powierzchni 4,4015 ha. Zajęcie to nastąpiło na drodze **dobrowolnego porozumienia pomiędzy Właścicielem nieruchomości a Wykonawcą robót** (właściciel może odmówić udostępnienia nieruchomości). Czasowe zajęcie nieruchomości możliwe było jedynie za pisemną, dobrowolnie wyrażoną zgodą właściciela nieruchomości i na zasadach określonych w umowie udzielającej tej zgody. Umowy zostały przedstawione do wglądu Inżynierowi Kontraktu i Inwestorowi. Po wykonaniu robót Wykonawca przywrócił nieruchomości do stanu sprzed inwestycji lub do stanu, który został przez strony ustalony w oświadczeniu udzielającym zgody na zajęcie czasowe i zwrócił je prawowitym Właścicielom w dobrym stanie. Uregulowane zostały przez Wykonawcę również kwestie dotyczące wypłaty odszkodowań<sup>7</sup>. Działania Wykonawcy były ściśle monitorowane przez IK/JRP/BKP przez cały okres realizacji robót oraz w trakcie oddawania tych nieruchomości ich właścicielom i nie stwierdzono w tym zakresie nieprawidłowości. Zestawienie przedmiotowych nieruchomości zostało przedstawione w tabeli 2.

**Tabela 2.** Zestawienie nieruchomości pozyskanych przez Wykonawcę podlegających zajęciu czasowemu.

Czasowe zajęcie nieruchomości						
Numer działki	Właściciel działki	Powierzchnia działki [ha]	Umowa (T/N)	Daty ustanowienia tymczasowego zajęcia		Zakończenie i uporządkowanie
				Data rozpoczęcia	Data zakończenia	(T/N)
638/2	Osoba fizyczna	0,0600	T	01.04.2019	31.07.2020	T
639/2	Osoba fizyczna	0,4400	T	01.04.2019	31.07.2020	T
88	Osoba prawna	0,0470	T	05.04.2019	28.12.2020	T
196/2	Gmina Gorzyce	0,1081	T	29.03.2019	28.12.2020	T
148	Osoba fizyczna	0,2000	T	15.04.2019	30.06.2020	T
99/5	Osoba fizyczna	0,2000	T	06.05.2019	28.12.2020	T
39/1	Osoba fizyczna	0,2000	T	06.05.2019	28.12.2020	T
155/2	Osoba fizyczna	0,0700	T	08.05.2019	31.05.2020	T
1097/4	Gmina Gorzyce	0,8539	T	31.05.2019	28.12.2020	T
996/2	Gmina Gorzyce	0,0900	T	31.05.2019	28.12.2020	T
175/2	SP, Star. Tarnob.	0,1125	T	18.07.2019	28.12.2020	T

<sup>7</sup> Odszkodowanie zostało wypłacone zgodnie z PPNiP – co zostało zweryfikowane przez Inżyniera (dokumentacja: kopia umowy pomiędzy Inwestorem a Właścicielem, miesięczny monitoring w trakcie realizacji w Raportach Miesięcznych, protokołach z Rad Budowy oraz protokół końcowy podpisany przez właściciela)



Czasowe zajęcie nieruchomości						
Numer działki	Właściciel działki	Powierzchnia działki [ha]	Umowa (T/N)	Daty ustanowienia tymczasowego zajęcia		Zakończenie i uporządkowanie
				Data rozpoczęcia	Data zakończenia	(T/N)
454/2	Osoba fizyczna	0,4900	T	02.09.2019	30.09.2020	T
48/2	Osoba fizyczna	0,2500	T	25.10.2019	31.10.2020	T
238/2	Osoba fizyczna	0,3000	T	01.10.2019	28.12.2020	T
330	Gmina Gorzyce	0,9800	T	05.06.2019	28.12.2020	T
<b>SUMA</b>	<b>15 działek</b>	<b>4,4015 ha</b>				

Podsumowanie w zakresie informacji o liczbie nieruchomości podlegających zajęciu stałemu i czasowemu przedstawiono poniżej w tabeli zbiorczej (tabela 3).

**Tabela 3.** Podsumowanie liczby nieruchomości podlegających zajęciu stałemu lub czasowemu i obiektów budowlanych podlegających rozbiórce.

	Całkowita liczba hektarów	Całkowita liczba działek	Działki publiczne	%	Działki prywatne	%	Przesiedlenia fizyczne	Przesiedlenia ekonomiczne
Zajęcia stałe	95,8264	1 328	423	31,85	905	68,15	0	0
Zajęcia czasowe (Wykonawca)	4,4015	15	5	33,33	10	66,67	-	-
Obiekty budowlane	-	1	0	0	1	100	0	0

**Pozyskanie nieruchomości odbyło się z zachowaniem polityki operacyjnej OP 4.12 oraz zgodnie z zasadami określonymi w LARPF i PPNiP. Nie było żadnych odchyłeń w realizacji PPNiP.**

## 2.4. Opracowanie i przyjęcie do realizacji Planu Pozyskania Nieruchomości i Przesiedleń

Dla przedmiotowego Zadania Inwestor opracował Projekt PPNiP, który podlegał konsultacjom społecznym w okresie od 17.08.2017 do 07.09.2017 (włącznie).

Po zakończeniu prac nad projektem PPNiP i uzyskaniu na jego podstawie 07.08.2017 r. akceptacji Banku Światowego (tzw. klauzuli „OK”) dla rozpoczęcia procedury upublicznienia, dokument ten poddany został konsultacjom społecznym prowadzonym zgodnie z wymaganiami polityki operacyjnej Banku Światowego (OP 4.12), których celem było umożliwienie zapoznania się osobom fizycznym, instytucjom i wszystkim zainteresowanym z treścią tego dokumentu oraz zapewnienie możliwości wniesienia ewentualnych uwag, zapytań i wniosków do jego treści.

Zgodnie z polityką operacyjną OP 4.12, upublicznienie Projektu dokumentu Plan Pozyskania Nieruchomości i Przesiedleń rozpoczęło się 17 sierpnia 2017 r., w momencie gdy ukazało się zaproszenie do konsultacji społecznych Projektu PPNiP w dodatku lokalnym „Gazety Wyborczej” (dziennik o zasięgu ogólnokrajowym).

Każdy zainteresowany mógł w okresie od dnia 17.08.2017 do 07.09.2017 (włącznie) zapoznać się z Projektem PPNiP (w wersji papierowej) w siedzibie:

- Podkarpackiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w Rzeszowie, ul. Hetmańska 9, 35-959 Rzeszów w dniach roboczych od godziny 8:30 do 14:30,
- Podkarpackiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w Rzeszowie, Oddział Tarnobrzeg, ul. Sienkiewicza 86, 39-400 Tarnobrzeg w dniach roboczych od godziny 8:30 do 14:30,

lub z wersją elektroniczną dokumentu poprzez strony internetowe:

- PZMiUW pod adresem - [www.pzmiuw.pl](http://www.pzmiuw.pl),
- Urzędu Miejskiego w Tarnobrzegu pod adresem – [www.tarnobrzeg.pl](http://www.tarnobrzeg.pl),
- Urzędu Gminy w Zaleszanych pod adresem – [www.zaleszany.pl](http://www.zaleszany.pl),
- Urzędu Gminy w Gorzycach pod adresem – [www.gorzyce.pl](http://www.gorzyce.pl),
- Urzędu Gminy Radomyśl nad Sanem pod adresem – [www.radomysl.pl](http://www.radomysl.pl),
- Biura Koordynacji Projektu pod adresem – [www.odrapcu.pl](http://www.odrapcu.pl).

Każdy zainteresowany mógł składać uwagi i wnioski odnośnie Projektu PPNiP w formie pisemnej oraz ustnej do protokołu pod w/w adresami lub w formie elektronicznej na adres e-mail: **[piu@pzmiuw.pl](mailto:piu@pzmiuw.pl)** we wskazanym powyżej terminie. Instytucją właściwą do rozpatrzenia uwag i wniosków był Podkarpacki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Rzeszowie.

Obwieszczenie o konsultacjach społecznych było również wywieszone na tablicach ogłoszeń w PZMiUW w Rzeszowie, jego biurze terenowym w Tarnobrzegu, jak również na stronach internetowych instytucji takich jak:

- PZMiUW pod adresem - [www.pzmiuw.pl](http://www.pzmiuw.pl),
- Urzędu Miejskiego w Tarnobrzegu pod adresem – [www.tarnobrzeg.pl](http://www.tarnobrzeg.pl),
- Urzędu Gminy w Zaleszanych pod adresem – [www.zaleszany.pl](http://www.zaleszany.pl),
- Urzędu Gminy w Gorzycach pod adresem – [www.gorzyce.pl](http://www.gorzyce.pl),
- Urzędu Gminy Radomyśl nad Sanem pod adresem – [www.radomysl.pl](http://www.radomysl.pl),
- Biura Koordynacji Projektu pod adresem – [www.odrapcu.pl](http://www.odrapcu.pl).

a także na tablicach ogłoszeń w Urzędzie Miejskim w Tarnobrzegu, Urzędzie Gminy Gorzyce, Urzędzie Gminy Zaleszany oraz Urzędzie Gminy Radomyśl nad Snem, jak również w miejscach prowadzenia robót budowlanych (tablicach ogłoszeń wykorzystywanych zwyczajowo) – Załącznik 4a.

W obwieszczeniu zaproszono osoby fizyczne, władze i zainteresowane instytucje do wglądu w Projekt PPNiP dla Kontraktu na roboty 3B.2.

Dodatkowo rozesłano przedmiotową informację (imiennie zaproszenia) do instytucji publicznych zainteresowanych realizacją Projektu (Załącznik 4b):

- Przedstawiciela Wojewody Podkarpackiego (Dyrektora Wydziału Środowiska i Rolnictwa),
- Przedstawiciela Marszałka Województwa Podkarpackiego (Dyrektora Departamentu Rolnictwa, Geodezji i Gospodarki Mieniem),
- Starosty Powiatu Tarnobrzskiego,
- Wójta Gminy Gorzyce,
- Wójta Gminy Zaleszany,
- Wójta Gminy Radomyśl nad Sanem.

Po 21-dniowym okresie udostępnienia do wglądu dokumentu w dniu 08.09.2017 o godz. 16.30 w Gminnym Ośrodku Kultury w Zaleszanych, Plac Kościuszki 4, 37-415 Zaleszany, odbyło się otwarte dla społeczeństwa spotkanie w sprawie konsultacji społecznych dotyczących Projektu Dokumentu - Planu Pozyskania Nieruchomości i Przesiedleń dla Kontraktu na roboty 3.B2. Dla dokumentu tego uzyskano „No objection” Banku Światowego w dniu 29.09.2017 r.

Dokument końcowy PPNiP po uzyskaniu klauzuli „No objection” BŚ został udostępniony zainteresowanym stronom tj. zawieszony na stronach internetowych JWP oraz Biura Koordynacji Projektu Ochrony Przeciwpowodziowej Dorzecza Odry i Wisły i pozostał tam do czasu zakończenia realizacji Kontraktu. Zapisy PPNiP były wdrażane tak przed rozpoczęciem, jak i przez cały okres realizacji robót montażowo-budowlanych.

## 2.5. Podsumowanie działań związanych z wypłatą odszkodowań

Proces pozyskania nieruchomości, ze szczególnym uwzględnieniem wypłat odszkodowań był monitorowany od momentu wydania decyzji PNRI, aż do zakończenia robót i zwrotu nieruchomości podlegających zajęciu czasowemu. Poniżej, w tabeli, wskazano zakres monitorowanych wskaźników i osiągnięte wartości.

**Tabela 4.** Podsumowanie wskaźników monitorowania stosowanych przy realizacji Kontraktu 3B.2 zrealizowanego przez PGWWP RZGW w Rzeszowie

Wskaźnik	Źródło informacji	Częstotliwość monitorowania	Wskaźnik postępu
<b>Parametry zakładane</b>			
Liczba nieruchomości podlegających zajęciu stałemu	3 Decyzje PNRI (Sekcje I, II i III) oraz projekty podziałów nieruchomości	Jednorazowo po wydaniu decyzji	1328 <sup>8</sup>

<sup>8</sup> Liczba ta różni się od liczby nieruchomości objętych 3 wydanymi PNRI, bowiem 2 nieruchomości zostały zwrócone właścicielom (dz. 2/1 i 3/1 obręb Zalesie Gorzyckie, Sekcja III)

Wskaźnik	Źródło informacji	Częstotliwość monitorowania	Wskaźnik postępu
Liczba nieruchomości podlegających trwałemu ograniczeniu	Decyzja PNRI Sekcje I, II i III	Jednorazowo po wydaniu decyzji	0
Liczba osób dotkniętych realizacją projektu (PAP): - gospodarstwa domowe - użytkownicy wieczystości - inni (jeżeli wystąpią)	Księgi wieczyste, wypisy z ewidencji gruntów i budynków, decyzja PNRI	Po wydaniu decyzji PNRI i wypłaceniu odszkodowań	675  7  2 (zarządcy na działkach SP)
Liczba wypłat odszkodowań za prawa związane z nieruchomościami (odszkodowania pieniężne)	Rejestry Inwestora/Konsultanta	Miesięcznie/Kwartalnie	969 (wypłacono wszystkie odszkodowania)*
Liczba PAP	Rejestry Inwestora/Konsultanta	-	1 483
Liczba działek objęta trwałym oddziaływaniem	Rejestry Inwestora/Konsultanta	-	1 326
Liczba działek objęta czasowym oddziaływaniem	Rejestry Inwestora/Konsultanta	-	15
Liczba PAP, którzy utracili dostęp do działek, których nie byli właścicielami	Rejestry Inwestora/Konsultanta	-	0
Ogólna liczba PAP	Rejestry Inwestora/Konsultanta	-	1 483 + 12
Ogólna liczba działek	Rejestry Inwestora/Konsultanta	-	1 326 + 15
<b>Parametry osiągnięte</b>			
Kwota wszystkich kosztów (wydatki)**	Rejestry finansowe Inwestora	Miesięcznie/Kwartalnie	2 851 586,28 PLN

Wskaźnik	Źródło informacji	Częstotliwość monitorowania	Wskaźnik postępu
<b>Wskaźniki efektywności</b>			
Liczba wniosków (dot. zmian technicznych)	Rejestry Inwestora/Konsultanta	Miesięcznie/Kwartalnie	2
Liczba rozpatrzonych wniosków	Rejestry Inwestora/Konsultanta	Miesięcznie/Kwartalnie	2
Liczba skarg	Rejestry Inwestora/Konsultanta	Miesięcznie/Kwartalnie	5
Liczba rozpatrzonych skarg	Rejestry Inwestora/Konsultanta	Miesięcznie/Kwartalnie	5

Wskaźnik	Źródło informacji	Podmiot, którego dotyczy sprawa	Wskaźnik postępu
SUMA: Odszkodowania (za grunt i związane z nim aktywa)	Rejestry finansowe Inwestora	Wszyscy	2 680 158.09 PLN
Odszkodowania wypłacone PAP	Rejestry Inwestora/Konsultanta	-	2 116 981.76 PLN
Odszkodowania wpłacone do depozytu	Rejestry Inwestora/Konsultanta	-	563 176.33 PLN (162 przypadki)
		Osoby fizyczne (brak właściciela)	351 433.33 PLN (148 przypadków)
		Osoby prawne (Gminy)	211 743.00 PLN (14 przypadków)
Odszkodowania wypłacone z depozytu (maj 2023)	Rejestry Inwestora		
		Osoby fizyczne (brak właściciela)	6 942,16 PLN (2 przypadki)
		Osoby prawne (Gminy)	0

\* na wartość tą składają się wypłaty odszkodowań za nieruchomości wraz z aktywami związanymi z gruntem osób fizycznych, odszkodowania wypłacone za nieruchomości z zasobu Gmin oraz odszkodowania wypłacone użytkownikom wieczystym, jak również odszkodowania wpłacone do depozytu ze względu na nieuregulowany stan prawny. Odszkodowania wpłacone do depozytu pozostaną na nim przez 10 lat. Informacja ta została rozpowszechniona również poprzez ogłoszenia w prasie ogólnopolskiej. Informacja o depozycie dostępna jest w JRP.

\*\* kwota wypłaconych odszkodowań, kosztów sądowych i opłat pocztowych na dzień opracowania Raportu Końcowego (patrz Tabela 6)

**Tabela 5.** Dodatkowe wskaźniki monitorowania zastosowane w trakcie procesu wdrażania PPNiP

Wskaźnik	Źródło informacji	Częstotliwość monitorowania	Wskaźnik
Liczba osób zagrożonych powodzią przed realizacją Kontraktu	Dane z badań modelowych	Jednorazowo na etapie przygotowania inwestycji	ok. 18 850 osób
Liczba osób chroniona przed powodzią	Rejestry Inwestora /Konsultanta	Jednorazowo po realizacji Kontraktu	ok. 18 850 osób
Liczba hektarów gruntu zagrożona powodzią przed realizacją Kontraktu	Dane z badań modelowych	Jednorazowo na etapie przygotowania inwestycji	ok. 9 750 ha
Liczba hektarów chroniona przed powodzią	Rejestry Inwestora /Konsultanta	Jednorazowo po realizacji Kontraktu	ok. 9 750 ha
Liczba nieruchomości podlegających zajęciom czasowym i zwróconych właścicielem w dobrym stanie	Rejestry Inwestora /Konsultanta	Cały okres realizacji	15działek

### Podsumowanie badań socjoekonomicznych i statusu PAP po wypłacie odszkodowań

W okresie kwiecień-maj 2017 przeprowadzono wśród PAP ankietyzację w zakresie postrzegania zasadności realizacji Kontraktu na roboty 3B.2, źródeł przychodu, wpływu Projektu na jakość ich życia oraz sytuację ekonomiczną (wpływ na poziom przychodu). Grupą docelową, która została objęta ankietami były przede wszystkim osoby fizyczne, których nieruchomości podlegały wywłaszczeniu, a obszar objęty zajęciem stałym przekraczał 10% początkowej powierzchni działki podlegającej zajęciu (z badań wyłączono grupę PAP, którzy byli właścicielami niewielkich fragmentów drogi serwisowej przy wale i mimo 100% przejęcia tych działek oddziaływanie na te osoby było nieistotne, ponieważ porządkowało tylko stan istniejący – kwestię tą opisano powyżej).

Na pytania zadane w ankietach odpowiedziały 82 osoby objęte projektem spośród 110 osób, którym ankiety zostały dostarczone osobiście lub przesłane pocztą (jeżeli zamieszkują poza miejscem realizacji Zadania). Dwie osoby odmówiły wypełnienia ankiety.

Wnioski z ankiet:

- 100% respondentów jest zadowolonych z faktu rozbudowy wału przeciwpowodziowego i docelowego wzmocnienia ochrony przed powodzią.
- 95% respondentów potwierdziło, iż realizacja Zadania nie będzie wpływała negatywnie na jakość ich życia. Cztery osoby, które odpowiedziały, iż wpływ będzie negatywny nie wykazały zasadności tego stwierdzenia odpowiadając na kolejne pytania. Zgodnie z odpowiedziami PAP w ankietach, w trzech przypadkach rolnictwo nie jest źródłem utrzymania tych osób, a w dwóch przypadkach wywłaszczenie

obejmuje poniżej 2% powierzchni, na której gospodarują. W żadnym przypadku wyłączenie nie przekracza 10% całkowitej powierzchni areалу, na którym gospodarują.

- 42% respondentów wskazało, iż rolnictwo jest ich źródłem utrzymania tj. 34 przypadki.

- Z 82 respondentów tylko 23 (28%) ujawniło fakt, iż ich działki są objęte unijnymi programami wsparcia finansowego (dopłatami), z czego tylko 5 osób (mimo takiej prośby w ankiecie) uszczegółowiło czy są to dopłaty bezpośrednie czy też PROW 2014-2020. Wobec tych PAP zaplanowano działania łagodzące i kompensujące wskazane w PPNiP (zastosowanie zasady „siły wyższej” oraz wsparcie PAP w składaniu wniosków do ARiMR). Zagadnienie pobierania dopłat zweryfikowano w trakcie uzgadniania wysokości odszkodowania, proszono każdego PAP o podpisanie oświadczenia dot. pobierania dopłat dla działki, która została objęta decyzją PNRI. To działanie ujawniło, że żadna z działek podlegająca wyłączeniu nie była objęta żadnym programem dopłat (jak już wskazano powyżej pod Inwestycję zajęto w dużej mierze działki małe już wcześniej zajęte pod drogę serwisową).

- Na prośbę o ocenę wpływu Projektu (tj. planowanego wyłączenia nieruchomości o wskazanej powierzchni) na poziom przychodów:

- **1%** tj. 1 osoba nie odpowiedziała na to pytanie,
- **65%** respondentów wskazało, iż takie oddziaływanie nie wystąpi,
- **33%** odpowiedziało, iż skala tego oddziaływania nie będzie znacząca,
- tylko 1 osoba (**1%**) stwierdziła, iż w jej przypadku nastąpi całkowita utrata przychodu. Osoba ta utrzymuje się z rolnictwa i korzysta z dopłat unijnych (dopłaty bezpośrednie).

Aby niezależnie od odpowiedzi w ankietach pogłębić analizę i obiektywnie zbadać skalę wpływu projektu na poziom przychodów PAP zwrócono się do Gmin z prośbą o podanie danych o nieruchomościach będących własnością poszczególnych PAP. Otrzymane zestawienia dały możliwość niezależnego zbadania sytuacji osoby, która w ankiecie wskazała, iż wyłączenie w ramach POPDOW spowoduje całkowitą utratę przychodu. Należy w tym przypadku wskazać, iż osoba ta jest właścicielem 10 nieruchomości rolnych o sumarycznej powierzchni 5,2719 ha. Wyłączenie pozbawi ją **2,3%** powierzchni, na której gospodaruje za co wypłacone zostało stosowne odszkodowanie w wartości rynkowej nieruchomości o podobnym potencjale. W ocenie Konsultanta prowadzącego badania, w powyższym przypadku odpowiedź respondenta należy uznać za subiektywne postrzeganie sytuacji związanej z realizacją Projektu. Osoba ta nie odwołała się od decyzji PNRI, przyjęła odszkodowanie za wyłączonej nieruchomości i w oświadczeniu o pobieraniu dopłat na działkę objętą decyzją PNRI (podpisywanym na etapie uzgodnienia odszkodowania) wskazała, że nie zgłosiła tej nieruchomości do dopłat, nie składała również skarg na etapie realizacji Inwestycji. W żadnym z opisanych powyżej przypadków nie było dalszych uwag lub odwołań.

- ankietowane osoby poproszone zostały również o wskazanie procentowego udziału jakie stanowi planowane wyłączenie w ich całkowitej powierzchni, na jakiej gospodarują. W przypadku 11 osób wskazały one, iż wyłączenie obejmie ponad 10% posiadanej przez nich powierzchni. Dzięki danym uzyskanym z Gmin niezależnie przeanalizowano tą kwestię. Faktycznie wyłączenie ponad 10% występuje w 9 przypadkach, z czego w 6 przypadkach osoby te nie są rolnikami i wskazały, iż wyłączenie nie zmniejszy poziomu ich przychodów, ani też nie wpłynie na obniżenie jakości ich życia. W pozostałych 3 przypadkach wyłączenie obejmie od 10,25% do 16,19%. W tych przypadkach zastosowano priorytetowe uzgadnianie i wypłatę odszkodowań, aby zminimalizować oddziaływanie.

Podsumowując spośród wszystkich nieruchomości wyłączonej w ramach Projektu 475 było wykorzystywanych do celów rolniczych (pola uprawne, łąki, sady), w tym tylko 330 nieruchomości należało do osób fizycznych, natomiast w każdym przypadku (bez uwzględnienia łąk) były to bardzo małe działki od 1 m<sup>2</sup> do 1315 m<sup>2</sup> czyli poniżej 0,5 ha czyli w żadnym przypadku nie mogły stanowić podstawy egzystencji gospodarstw domowych. Włączając do tej analizy łąki do 2947 m<sup>2</sup>, co również stanowi niewielką powierzchnię. Pozostałe działki to nieużytki, tereny zalesione i porośnięte krzakami, drogi serwisowe oraz ciek nie przynoszące PAP dochodów (szczegółowe informacje nt. sposobu użytkowania każdej działki wskazano w PPNiP). W żadnym wypadku PAP nie złożyli wniosku o zastosowanie zasady kompensacji „ziemia za ziemię”.

Wyłacone odszkodowania (obejmujące odszkodowanie za grunt oraz jego elementy składowe) ustalone przez niezależnych rzeczoznawców na pułapie cen rynkowych umożliwiły wszystkim chętnym na zakup nieruchomości rolnych o podobnym potencjale ekonomicznym. Po realizacji Kontraktu na roboty 3B.2 został przywrócony lub polepszony standard życia PAP, bowiem wszyscy w obszarze, w którym przebudowano wały zostali zabezpieczeni przed powodzią, która mogłaby zagrozić nie tylko ich majątkowi, ale również życiu.

### **Wpłaty odszkodowań**

Po wydaniu każdej decyzji PNRI i uzyskaniu przez nią waloru prawomocności do osób dotkniętych skutkami realizacji Projektu (PAP) rozsyłane były oferty Inwestora dotyczące wypłaty odszkodowań za wyłączone nieruchomości w kwotach wynikających ze sporządzonych przez niezależnych rzeczoznawców operatów szacunkowych. Pozytywnie na przesłane oferty odpowiedzieli właściciele/współwłaściciele/użytkownicy wieczyści 621 nieruchomości. Pozostałe sprawy dot. wypłaty odszkodowań skierowano do Wojewody ze względu bądź to na brak zgody na wysokość zaproponowanego odszkodowania lub nieregulowany stan prawny.

Wszystkie postępowania u Wojewody zostały już zakończone. W trzech przypadkach PAP odwołały się od decyzji Wojewody Podkarpackiego ustalającej wysokość odszkodowania do organu wyższego szczebla. Minister jako organ wyższego szczebla rozpoznał te sprawy i podtrzymał decyzje Wojewody. Postępowania te zostały zakończone a odszkodowania wypłacone.

W przypadku 162 spraw odszkodowawczych Inwestor na podstawie prawomocnych decyzji Wojewody ustalających wysokość odszkodowania złożył do Sądu wnioski o zezwolenie na wpłatę odszkodowania do depozytu sądowego i jednocześnie wpłacił odszkodowania na konto depozytowe (zgodnie ze stosowną procedurą specjalną, opisaną w PPNiP).

Wypłacono odszkodowania również w przypadku 7 nieruchomości z zasobu Skarbu Państwa, które były w użytkowaniu wieczystym, w tym odszkodowanie na podstawie uzgodnienia z Inwestorem wypłacono w jednym przypadku, w jednym przypadku odszkodowanie zostało wypłacone po decyzji Wojewody, a w 5 przypadkach kwoty zostały, zgodnie z prawem i procedurą ustaloną w PPNiP, wpłacone do depozytu ze względu na nieregulowany stan prawny (użytkownikami wieczystymi były podmioty prawne, których następców nie udało się ustalić).

Odszkodowanie zostało złożone w depozycie na okres 10 lat, po tym okresie czas ten może ulec wydłużeniu. Osoba zainteresowana przypadkiem danej działki może, analizując wpisy w księdze



wieczystej, skontaktować się z Inwestorem (JRP), a Inwestor udzieli wówczas informacji, jak odzyskać odszkodowanie z depozytu.

W przypadku 35 nieruchomości gminnych wypłaty odszkodowania na podstawie porozumienia z Inwestorem wypłacono w 21 przypadkach, w pozostałych 14 ze względu na brak dokumentów jednoznacznie określających prawo własności kwoty odszkodowania wpłacono do depozytu.

Wszystkie należne odszkodowania za 1328 nieruchomości i wszelkiego rodzaju straty (działki i części składowe gruntu) wyłączone w ramach Projektu zostały już wypłacone.

Liczba 1328 obejmuje również przypadki 381<sup>9</sup> nieruchomości, gdzie nie było konieczności wypłat odszkodowań, bowiem nieruchomości te były już własnością Skarbu Państwa przed rozpoczęciem realizacji Kontraktu na roboty 3B.2. W załączniku 2, w kolumnach dotyczących wypłat odszkodowań, przypadki te oznaczono symbolem ND tj. nie dotyczy.

**W ramach Kontraktu 3B.2 wypłacone zostały tylko odszkodowania za grunt i części składowe (np. nasadzenia i uprawy oraz rozebraną ruinę (fot. 1)), bowiem wobec braku ekonomicznych i fizycznych przesiedleń nie było potrzeby wypłaty dodatkowych kwot odszkodowań związanych z przesiedleniami lub utratą przez PAP źródeł dochodu.**



Fot. 1. Opuszczona ruina budynku (dz. 975 obręb Wrzawy) – ruina, której stan zagrażał bezpieczeństwu ludzi została rozebrana - km 1+730 Sekcja II.

Szczegóły dot. wypłaty odszkodowań przedstawiono w Załączniku nr 2 do Raportu Końcowego.

<sup>9</sup> Na wartość tą składają się liczby 388 nieruchomości SP minus 7 nieruchomości SP w użytkowaniu wieczystym.

**Tabela 6.** Podsumowanie kosztów wdrażania PPNiP.

Pozycja	Ilość	Kwota
Odszkodowania za zajęcia stałe, w tym nasadzenia i elementy infrastruktury	<b>95,8264 ha</b>	<b>2 680 158,09 zł</b>
Koszty sporządzenia operatów szacunkowych	-	<b>98 818,20 zł</b>
Wykup resztówek*	0 nieruchomości	<b>0 zł</b>
Koszty sądowe**	Nie dotyczy	<b>170 805,13 zł</b>
Inne koszty wdrażania PPNiP***	Nie dotyczy	<b>623,06 zł</b>
<b>RAZEM</b>	-	<b>2 851 586,28 zł</b>

\* patrz poniżej

\*\* opłaty od złożonych wniosków, ogłoszeń w prasie i wynagrodzenia kuratora

\*\*\* koszt opłat pocztowych

Źródłem finansowania wskazanych powyżej kosztów były środki z Międzynarodowego Banku Odbudowy i Rozwoju, Banku Rozwoju Rady Europy i Budżetu Państwa.

Odszkodowania wypłacał Inwestor tj. PGW WP RZGW przelewem z konta PGW WP RZGW na wskazany rachunek bankowy PAP lub na konto depozytowe, czy też przelewem pocztowym, którego koszty stanowią koszty PPNiP.

Osoby dotknięte skutkami realizacji Projektu (PAP) zostały, w ramach działań informacyjnych prowadzonych zgodnie z zapisami PPNiP, poinformowane o możliwości wystąpienia z wnioskiem o wykup pozostałej części nieruchomości (czyli tzw. „resztówki”), jeżeli po podziale nieruchomości i zajęciu jej części pod inwestycję pozostała część nie będzie się nadawała do dalszego wykorzystania na dotychczasowe cele.

O wykup „resztówek” wystąpiły 4 osoby, po zbadaniu wniosków nie znaleziono jednak przesłanek prawnych do wykupu tych działek (żaden rozpatrywany przypadek nie spełnił wymogów art. 23. ust. 2 ustawy o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych z dnia 8 lipca 2010 r.). Szczegółowe informacje w tym zakresie zostały przedstawione w rozdziale 3.3.

Odszkodowania, zgodnie z polityką operacyjną BŚ OP 4.12, we wszystkich przypadkach, gdzie wypłat można było dokonać na rzecz dotychczasowych właścicieli/użytkowników wieczystych dokonano przed rozpoczęciem robót budowlanych tj. 25.03.2019 r. W przypadku braku osoby uprawnionej do wypłaty odszkodowania należne kwoty zostały wpłacone do depozytu sądowego. Środki te są dostępne i będą niezwłocznie wypłacane uprawnionym osobom.

## 2.6. Zakres zrealizowanych robót, uwarunkowania formalne

Zadanie polegało na budowie/rozbudowie:

- prawego wału rzeki Wisły na **dł. 13,959 km** (w km rzeki Wisły 271+806 – 286+816) podzielonego na 3 sekcje,
- prawego wału rzeki San na **dł. 2,193 km** (w km rzeki San 0+239 – 2+276) oraz
- lewego wału rzeki Łęg na **dł. 0,112 km** (w km rzeki Łęg 0+770 – 0+900).

Roboty zostały wykonane w planowanym zakresie.

Zgodnie z opinią Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków z dnia 16.11.2016 r., sygn. UOZ-T-1.5183.69.2016 na obszarze realizacji tej przebudowy nie zostały zewidencjonowane stanowiska archeologiczne. Jedynym zabytkiem położonym w pobliżu miejsca prowadzenia robót był kopiec z pomnikiem ufundowanym w 1879 roku przez Kalista Horocha zlokalizowany na dz. ewid. nr 1714/3 w m. Wrzawy, gm. Gorzyce. W otoczeniu kopca usytuowany jest również teren dawnego cmentarza wojennego.

Wykonawca w trakcie robót zapewnił nadzór archeologiczny nad całym terenem budowy, ze szczególnym uwzględnieniem obszaru robót realizowanych w pobliżu pomnika i cmentarza.

W trakcie realizacji Kontraktu 3B.2 nie natrafiono na żadne stanowiska archeologiczne lub inne ślady zabytkowych przedmiotów.

Obszar realizacji Kontraktu 3B.2 podlegał również nadzorowi saperskiemu. Przed rozpoczęciem robót przeprowadzono prospekcję terenu pod kątem występowania niewypałów i niewybuchów. W trakcie prac odnaleziono fragmenty amunicji, które zostały wykopane i bezpieczne usunięte poza teren budowy. Wszystkie te prace wykonała specjalistyczna firma saperska.

Lokalna społeczność w trakcie wykonywania robót była bardzo pozytywnie nastawiona do realizowanego przedsięwzięcia, bowiem rozbudowa wału zabezpieczyła ich życie i mienie przed powodzią, które mogą pojawić się w przyszłości.



Fot. 2. Zrealizowana przebudowa wału (Sekcja I km 1+310, przejazd wałowy) (źródło: zasoby własne AECOM Polska Sp. z o.o.).



Fot. 3. Zrealizowana przebudowa przepustu wałowego (Sekcja I km 2+520 wlot do śluzy) (źródło: zasoby własne AECOM Polska Sp. z o.o.).



Fot. 4. Fragment korony i skarpy odpowietrznej wału wraz z wlotem do śluzy wałowej (Sekcja I km 4+093 wlot do śluzy) (źródło: zasoby własne AECOM Polska Sp. z o.o.).



Fot. 5. Fragment korony i skarpy odpowietrznej wału wraz z wlotem do śluzy wałowej (Sekcja I km 6+200 wlot do śluzy) (źródło: zasoby własne AECOM Polska Sp. z o.o.).



Fot. 6. Fragment wału wraz ze śluzą (Sekcja II km 0+050) (źródło: zasoby własne AECOM Polska Sp. z o.o.).



Fot. 7. Fragment wału (Sekcja II km 2+149) (źródło: zasoby własne AECOM Polska Sp. z o.o.).



Fot. 8. Rozbudowany wał (Sekcja II km 2+425) (źródło: zasoby własne AECOM Polska Sp. z o.o.).



Fot. 9. Rozbudowany wał połączenie z wałem rz. Łęg (Sekcja II km 4+900) (źródło: zasoby własne AECOM Polska Sp. z o.o.).



Fot. 10. Rozbudowany wał (Sekcja III km 0+112) (źródło: zasoby własne AECOM Polska Sp. z o.o.).



Fot. 11. Plac manewrowy (Sekcja III km 0+300) (źródło: zasoby własne AECOM Polska Sp. z o.o.).





Fot. 12. Rozbudowany wał (Sekcja III widok ogólny) (źródło: zasoby własne AECOM Polska Sp. z o.o.).



Fot. 13. Rozbudowany wał i przejazd wałowy (Sekcja III 0+887) (źródło: zasoby własne AECOM Polska Sp. z o.o.).



Fot. 14. Rozbudowany wał rz. San (Sekcja San 1+000) (źródło: zasoby własne AECOM Polska Sp. z o.o.).

W trakcie realizacji robót, Wykonawca korzystał z dróg publicznych i wewnętrznych na podstawie podpisanych z ich Zarządcami porozumień. Po zakończeniu robót drogi te zostały przywrócone do takiego stanu jaki został wskazany w podpisanych z Zarządcami porozumieniach.

**Tabela 9.** Zestawienie odcinków dróg publicznych i odcinków dróg wewnętrznych wyremontowanych przez Wykonawcę po zakończeniu robót budowlano-montażowych.

Oznaczenie	Kilometraż lub miejscowość	Długość odcinka naprawianego [m]
Droga gminna 100106R	km wału 3+700 – 4+150 w msc. Wrzawy	ok. 450 m
Droga gminna „Ceglanka” wraz z remontem przepustów	msc. Wrzawy	odcinek o nawierzchni bitumicznej o dł. 200 mb, odcinek o nawierzchni z kruszywa o dł. 2 km
Droga gminna 100109R	msc. Zalesie Gorzyckie	2 km
Droga gminna „Cypel”	msc. Zalesie Gorzyckie	150 m

Oznaczenie	Kilometraż lub miejscowość	Długość odcinka naprawianego [m]
Droga wojewódzka nr 854 Annopol – Gorzyce	od km 15+900 do km 20+810	ok. 4910 m
Droga gminna DG 100301R	Chwałowice – Grudza	660 m
Droga gminna DG100300R	Chwałowice – Popowice	1,35 km
Droga wewnętrzna	msc. Witowice	2 km
Droga gminna do rezerwy DG 101304R	msc. Chwałowice	200 m
Droga wewnętrzna "NIWA"	msc. Pniów	560 m
Droga powiatowa nr 1005R Antoniów - Chwałowice	od km 6+576 do km 9+387	ok. 2,8 km

Koszt naprawy odcinków dróg, wyszczególnionych powyżej, z których korzystał Wykonawca w trakcie realizacji robót wyniósł 5 384 093,17 zł brutto.

## 2.7. Liczba osób, która odniosła korzyści z realizacji Kontraktu

Dzięki realizacji Kontraktu na roboty 3B.2 „Ochrona przeciwpowodziowa Tarnobrzegu” ochroną przed powodzią zostało objętych ok. 18 850 mieszkańców zamieszkujących obszar ok. 9 750 ha. Zapewniono ochronę przed powodzią również ok. 7 132 budynków mieszkalnych i gospodarczych, 11 obiektów biurowych, 3 sakralne, 10 handlowo - usługowych, 3 ochrony zdrowia, 6 oświatowo-kulturalno-sportowych, 19 przemysłowych, 4 obiekty techniczno - łącznościowe, 2 kościoły z plebaniami, pomniki, cmentarze. Realizacja projektu przyczyniła się również do zabezpieczenia przed zalaniem wodami powodziowymi całej infrastruktury technicznej i komunalnej zlokalizowanej na tym obszarze tj.: sieci energetycznej, sieci telefonicznej, gazowej, wodociągowej, kanalizacyjnej. Ponadto na terenie gmin objętych projektem zabezpieczono przed powodzią szereg zabytków wpisanych do rejestru zabytków lub do gminnej ewidencji zabytków. Na obszarze gminy Radomyśl nad Sanem wśród najcenniejszych można wymienić: kościół pod wezwaniem św. Zygmunta w Pniewie, kościół pod wezwaniem św. Jana Chrzciciela w Radomyślu nad Sanem wzniesiony w 1852 roku, cmentarz parafialny „Na Zjawieniu”, kościół Nawiedzenia NMP powstały w końcu XIX – 1 ćw. XX w. w Woli Rzeczyckiej. Na południe od ujścia rzeki San do Wisły znajdują się tereny gminy Gorzyce, na obszarze której zlokalizowane są zabytki, takie jak: kościół parafialny pw. Św. Andrzeja Boboli czy neogotycka kaplica cmentarna wzniesiona w 2 połowie XIX w. w Gorzycach, kościół parafialny pw. Świętej Rodziny w Trześni z XIX w. w stylu neoromańskim, jak również spichlerz podworski, który został wzniesiony w 2 połowie XIX w., z tego okresu pochodzi również dwór drewniany w Trześni. W miejscowości Wrzawy, która jest najbardziej wysuniętą na północ częścią gminy znajduje się klasycystyczna, wybudowana w ok. 1870 r. plebania.

Realizacja robót przebiegała bezkonfliktowo. Sytuacja taka była efektem prawidłowego wdrożenia działań wskazanych w „Planie Pozyskania Nieruchomości i Przesiedleń dla Kontraktu na roboty 3B.2 Ochrona przeciwpowodziowa Tarnobrzegu” (m. in. działania minimalizujące oddziaływania, działania informacyjne, działania organizacyjne), wdrożenia dodatkowych działań minimalizujących dla PAP oraz realizacji przez Wykonawcę robót zaleceń „Planu Zarządzania Środowiskiem dla Kontraktu na roboty 3B.2 Ochrona przeciwpowodziowa Tarnobrzegu” tj. działań łagodzących – minimalizujących negatywne oddziaływania, w tym również w stosunku do cennych zasobów przyrodniczych czy obiektów historycznych. W trakcie realizacji robót uwzględniono również dodatkowe wnioski, które wnieśli PAP w zakresie ułatwienia dostępu do terenów uprawnych zlokalizowanych wokół przebudowywanego odcinka wału (Seksja II) (szerzej zagadnienie to opisano w pkt 2.6).

Należy podkreślić, iż wśród PAP bezpośrednio dotkniętych realizacją Kontraktu na roboty 3B.2 beneficjentami tego Projektu jest 100% osób bowiem każda z nich ma na obszarze zabezpieczonym przed powodzią dzięki przebudowanym w ramach przedmiotowego Kontraktu wałom, jeżeli nie bezpośrednio miejsce zamieszkania to przynajmniej nieruchomość o charakterze rolnym, a cały ten teren jest obecnie chroniony przed powodzią.

Reasumując realizacja Kontraktu 3B.2 wpłynęła bezpośrednio na zwiększenie poczucia bezpieczeństwa lokalnej społeczności, zabezpieczenie siedlisk, nieruchomości/dobytku przed powodzią.

**Działania wymagane w PPNiP zostały zrealizowane. Nie było żadnych odchyień we wdrażaniu PPNiP.**

### 3. ZASADY WDRAŻANIA PPNiP PRZESTRZEGANE W TRAKCIE REALIZACJI KONTRAKTU

W trakcie realizacji robót przestrzegane były zasady wynikające z polskiego prawodawstwa, polityki Banku Światowego OP 4.12 i PPNiP. Dotyczyło to, tak nabywania nieruchomości niezbędnych do realizacji Kontraktu, jak i sposobu prowadzenia robót, który minimalizował negatywne oddziaływania na osoby dotknięte realizacją projektu. Zasadą przewodnią działań było uzyskanie efektu poprawy lub co najmniej przywrócenia warunków życia PAP i zapewnienie długotrwałego zrównoważonego korzystania z zasobów środowiska na tym obszarze.

Zasady, które były stosowane w procesie pozyskiwania nieruchomości i przesiedleń są zgodne z założeniami zapisanymi w dokumencie programowym POPDOW o charakterze ogólnym tzw. Ramowym Planie Pozyskania Nieruchomości i Przesiedleń (LARPF) dostępnym na stronie internetowej pod adresem:

<https://odrapcu.pl/projekt-opdow/popdow-dokumenty/>

Szczegółowo podejmowane działania opisano w poniższych rozdziałach niniejszego Raportu.

### 3.1. Zminimalizowanie powierzchni podlegających zajęciu

Jedną z kluczowych zasad jaką zastosowano w trakcie prac projektowych była zasada minimalizowania powierzchni zajęć stałych, jak i zajęć czasowych. Rozwiązania takie zastosowano, tak w przypadku osób fizycznych oraz prawnych, jak i podmiotów publicznych (tj. Skarbu Państwa i Gmin) np.:

- przebudowę wałów zaprojektowano poprzez rozbudowę korpusu wału od strony międzywala, aby ograniczyć zajęcia stałe po stronie odpowietrznej, odcinkami z gęstą zabudową mieszkaniową;
- pas eksploatacyjny zaprojektowano i wykonano od strony skarpy odwodnej, aby uniknąć większej ingerencji w zawale z uwagi na zabudowę mieszkaniową, infrastrukturę drogową oraz instalacje wodno-kanalizacyjne czy też prowadzone uprawy rolne lub sadownicze;
- uszczelnienie wału zaprojektowano i wykonano za pomocą przesłony przeciwfiltracyjnej w technologii wgłębnego mieszania gruntu, wykonywanej u podnóża skarpy odwodnej wału, co ograniczyło oddziaływania na tereny zawala w trakcie prowadzenia robót;
- na odcinku w km 3+017 ÷ 3+311 tj. wzdłuż odcinka wału, który graniczy z rezerwatem przyrody „Wisła pod Zawichostem”, nie zaprojektowano pasa eksploatacyjnego od strony międzywala ze względu na ochronę tego obszaru.

Należy również wskazać, iż na fakt ograniczenia powierzchni zajęć, a tym samym oddziaływań na PAP miała wpływ faktyczna sytuacja tzn. rozbudowa dotyczyła istniejącego już od lat obwałowania (inwestycja liniowa polegająca na rozbudowie wału i infrastruktury towarzyszącej), co wiązało się z zajęciem niewielkich powierzchni nieruchomości bezpośrednio przylegających do tego obiektu. Dodatkowo realizacja tego Kontraktu pozwoliła na uregulowanie stanów prawnych wielu niewielkich nieruchomości o charakterze drogowym (droga serwisowa wzdłuż stopy wału od strony odpowietrznej), gdzie działki te pozostawały własnością osób fizycznych, ale nie generowały żadnego przychodu, a wręcz obciążały budżet domowy gospodarstw rocznym podatkiem od tych nieruchomości. W ramach Kontraktu 3B.2 uregulowano te kwestie a PAP wypłacono stosowne odszkodowania, co podniosło znacząco pozytywne postrzeżenie Kontraktu przez lokalną społeczność.

### 3.2. Zminimalizowanie oddziaływań na etapie prowadzenia robót budowlanych

Przed rozpoczęciem robót Inwestor tj. PZMiUW w Rzeszowie przeprowadził akcję informacyjną o planowanej realizacji Kontraktu oraz uruchomieniu punktu informacyjnego dla osób objętych oddziaływaniem Projektu, gdzie mogły one wnosić swoje wnioski i uwagi do prowadzonych robót budowlanych i planowanych zajęć. Przygotowana i rozestana została, do wszystkich osób objętych oddziaływaniem projektu, broszura informacyjna z informacją o możliwości zgłaszania skarg (zgodnie z zapisami PPNiP) wraz z podaniem danych do kontaktu. Broszura zawierała również krótką charakterystykę robót oraz cele jakie będą zrealizowane dzięki przebudowie wałów (Załącznik nr 3 do niniejszego dokumentu).

W związku z realizacją Kontraktu konieczne było dokonanie czasowego zajęcia nieruchomości na potrzeby jej realizacji (zajęcia pod zaplecze budowy oraz magazynowanie mas ziemnych i innych materiałów budowlanych). Wykonawca zminimalizował zakres zajęć czasowych, a ich lokalizacja została wybrana tak, aby była ona dogodna dla lokalnej społeczności (zminimalizowano uciążliwości związane z dowozem materiałów i przewozem sprzętu). Wykonawca negocjując warunki zajęcia czasowego nieruchomości kierował się zasadami określonymi w PPNiP (proces ten odbywał się na zasadzie dobrowolności). Wykonawca oprócz wypłat pieniężnych był uprawniony do oferowania również innych form pomocy PAP np. wyrównanie działki. Odszkodowania za zajęcie nieruchomości zostały przez Wykonawcę wypłacone właścicielom przed ich czasowym zajęciem. Po realizacji robót nieruchomości zajęte czasowo zostały zrekultywowane i w stanie nie pogorszonym zwrócone ich właścicielom. Cały ten proces był monitorowany przez Inżyniera i Zamawiającego.

### 3.3. Nabywanie gruntów poza obszarem Inwestycji

W ramach akcji informacyjnej opisanej w punkcie 3.2 powyżej, Osoby dotknięte skutkami realizacji Projektu (PAP) zostały poinformowane również o możliwości wystąpienia z wnioskiem o wykup pozostałej części nieruchomości (czyli tzw. resztówki), jeżeli po podziale nieruchomości i zajęciu jej części pod inwestycję pozostała część nie będzie się nadawała do dalszego wykorzystania na dotychczasowe cele (zgodnie z art. 23, ust. 2 specustawy przeciwpowodziowej).

Do Inwestora wpłynęły cztery wnioski o wykup pozostałej części nieruchomości. W związku z powyższym, Poleceniem nr 1/2018 Dyrektora Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Rzeszowie z dnia 31.07.2018 r. powołana została Komisja do spraw oceny wniosków. W skład tej Komisji weszli: pracownicy JRP oraz Konsultanta. Równolegle przygotowana została procedura oceny wniosków oraz Regulamin prac Komisji, które również podlegały zatwierdzeniu przez Dyrektora RZGW w Rzeszowie.

Komisja powołana w ramach PGW WP RZGW w Rzeszowie przeanalizowała wnioski pod kątem wypełnienia przesłanek artykułu 23 ust. 2 Specustawy przeciwpowodziowej w brzmieniu jak poniżej:

(...) Art. 23

*2 W przypadku nieruchomości, o których mowa w art. 9 pkt 5 lit. a , jeżeli przejęta jest część nieruchomości, a pozostała część nie nadaje się do prawidłowego wykorzystania na dotychczasowe cele, inwestor jest obowiązany do nabycia, na wniosek właściciela albo użytkownika wieczystego nieruchomości, w imieniu i na rzecz Skarbu Państwa albo jednostki samorządu terytorialnego tej części nieruchomości. (...)*

Szczegóły dotyczące złożonych wniosków oraz ustalenia poczynione przez Komisję, jak również wnioski z prac Komisji zebrano w poniższej tabeli.

Ze względu na fakt, iż nie została spełniona przesłanka art. 23 ust. 2 specustawy przeciwpowodziowej (a mianowicie, jeżeli przejęta została część nieruchomości, a pozostała część nie nadaje się do prawidłowego wykorzystania na dotychczasowe cele) nieruchomości te nie zostały nabyte na rzecz Skarbu Państwa.

PAP zostały poinformowane pisemnie o decyzji Inwestora oraz o możliwości wystąpienia na drogę sądową, jeżeli nie zgadzają się z tą decyzją. Żaden z PAP nie wystąpił do sądu.

**Tabela 10.** Zestawienie wniosków dotyczących dodatkowego wykupu nieruchomości dla Kontraktu na roboty 3B.2.

Lp.	Właściciel nieruchomości	Nr działki	Powierzchnia działki, m <sup>2</sup>	Lokalizacja nieruchomości	Data złożenia wniosku	Sprawa/uzasadnienie we wniosku	Opis sytuacji dot. nieruchomości	Odpowiedź RZGW	Decyzja Komisji/uzasadnienie decyzji	Czy składano dalsze skargi	Czy złożono wniosek do sądu
1	PAP 1	108/3	1083	Zalesie Gorzyckie, gm. Gorzyce	08.01.2018 (ponowny wniosek 19.04.2018)	wniosek o wykup nieruchomości przez Skarb Państwa na podst. specustawy przeciwpowodziowej – PAP wskazał brak dojazdu, jako podstawę wykupu	Działka 108/2 miała pierwotnie 0,1556 ha, wydzielono w niej i przejęto na rzecz SP działkę o powierzchni 0,0473 ha (30,4% jej pierwotnej powierzchni) – wąski pasek przylegający do wału, co nie zmieniło jej regularnego kształtu (obecnie 12 m x 108 m) i dostępu do drogi publicznej (przez przejazd wałowy lub drogą „zieloną” wzdłuż stopy wału). Działka była wykorzystywana jako łąka i nadal może być tak użytkowana.	13.09.2018	Odmowa ze względu na brak spełnienia przesłanek do wykupu – nadaje się do wykorzystania na dotychczasowe cele	Nie	Nie
2	PAP 2	21/3	2900	Gorzyce gm. Gorzyce	30.11.2017	wniosek o wykup nieruchomości przez Skarb Państwa na podst. specustawy przeciwpowodziowej – PAP wskazał, że działka jest wykorzystywana na dojazd w trakcie robót oraz podlega okresowemu zalewaniu	Działka 21/2 miała pierwotnie 0,42 ha, wydzielono z niej i przejęto na rzecz SP działkę o powierzchni 0,1267 ha (30% jej pierwotnej powierzchni) – wąski pasek przylegający do wału, co nie zmieniło jej regularnego kształtu. Działka posiada dostęp do drogi publicznej, zlokalizowana w międzywał, nieużytek.	13.09.2018	Odmowa ze względu na brak spełnienia przesłanek do wykupu – nadaje się do wykorzystania na dotychczasowe cele	Nie	Nie
3	PAP 3	1119/4	929	Wrzawy, gm. Gorzyce	26.03.2018	wniosek o wykup nieruchomości przez Skarb Państwa na podst. specustawy przeciwpowodziowej – PAP nie uzasadnił wniosku	Działka 1119/2 miała pierwotnie 0,1229 ha, wydzielono w niej i przejęto na rzecz SP działkę o powierzchni 0,0300 ha (25% jej pierwotnej powierzchni) – wąski pasek przylegający do wału. Działka w kształcie trójkąta z dostępem do drogi publicznej (drogą o nawierzchni bitumicznej). Działka była wykorzystywana jako łąka i nadal może być tak użytkowana.	13.09.2018	Odmowa ze względu na brak spełnienia przesłanek do wykupu – nadaje się do wykorzystania na dotychczasowe cele	Nie	Nie



**PLAN POZYSKANIA NIERUCHOMOŚCI I PRZESIEDLEŃ**

DLA KONTRAKTU 3B.2 Ochrona przeciwpowodziowa Tarnobrzegu

Lp.	Właściciel nieruchomości	Nr działki	Powierzchnia działki, m <sup>2</sup>	Lokalizacja nieruchomości	Data złożenia wniosku	Sprawa/uzasadnienie we wniosku	Opis sytuacji dot. nieruchomości	Odpowiedź RZGW	Decyzja Komisji/uzasadnienie decyzji	Czy składano dalsze skargi	Czy złożono wniosek do sądu
4	PAP 4	341/4	639	Gorzyce gm. Gorzyce	14.12.2017	wniosek o wykup nieruchomości przez Skarb Państwa na podst. specustawy przeciwpowodziowej – PAP wskazał, że działka jest wykorzystywana na dojazd w trakcie robót oraz pozostały teren przy rzece Łęg jest zakrzaczony i podlega okresowemu zalewaniu	Działka 341/2 miała pierwotnie 0,1045 ha, wydzielono w niej i przejęto na rzecz SP działkę o powierzchni 0,0406 ha (ok. 20% jej pierwotnej powierzchni) – wąski pasek przylegający do wału, co nie zmieniło jej regularnego kształtu (obecnie 19 m x 33 m) i dostępu do drogi publicznej (przez przejazd drogą „zieloną” wzdłuż stopy wału). Działka 341/4 w ok. 80% była wykorzystywana jako łąka i nadal może być tak użytkowana.	13.09.2018	Odmowa ze względu na brak spełnienia przesłanek do wykupu – nadaje się do wykorzystania na dotychczasowe cele	Nie	Nie

### 3.4. Zminimalizowanie oddziaływań poprzez działania organizacyjne

Zminimalizowanie oddziaływania w trakcie realizacji Kontraktu następowało również poprzez działania organizacyjne wdrożone na etapie wykonywania robót budowlano - montażowych. **Działania takie zaplanowano w PPNiP i wdrożono zgodnie z tym planem.** Działania, które prowadzono to:

- Wydanie nieruchomości nastąpiło po okresie zbiorów upraw.
- Wyłączone osoby były uprawnione do nieodpłatnego użytkowania gruntu w dotychczasowy sposób do czasu uzyskania odszkodowania.
- Osoby dotknięte skutkami realizacji Projektu (PAP) zostały powiadomione przez Inwestora o fizycznym rozpoczęciu robót z takim wyprzedzeniem, które pozwoliło na zakończenie gospodarowania na nieruchomości.
- Wszelkie koszty związane z prowadzeniem działań minimalizujących i kompensujących negatywne oddziaływania zostały wliczone w koszty Projektu OPDOW.
- W czasie wykonywania robót budowlanych były zachowywane wymagane odległości od przewodów linii napowietrznych.
- W rejonie istniejącego uzbrojenia podziemnego wszystkie roboty były wykonywane ręcznie, żeby zapobiec jego uszkodzeniu.
- Roboty były wykonywane wyłącznie w godzinach dziennych (7.00 – 16.00).
- Przesłona przeciwfiltracyjna została wykonana w technologii w głębokiego mieszania gruntu czyli metody bezwibracyjnej.
- Na czas prowadzenia robót zapewniony został nadzór właścicieli sieci infrastruktury.
- Właściciele nieruchomości, które były zajęte czasowo na potrzeby realizacji Zadania otrzymali odszkodowanie za czasowe zajęcie nieruchomości (za właściwe działania w tym zakresie odpowiadał Wykonawca, który własnym staraniem uzyskał teren pod zajęcie czasowe negocjując możliwość zajęcia czasowego na zasadzie dobrowolnej zgody właściciela. Po zakończeniu robót nieruchomości zostały przywrócone do stanu poprzedniego i zwrócone w dobrym stanie.
- Wykonawca dbał o stan dróg dojazdowych, z których korzystał. Zabezpieczał teren budowy i zaplecza z placami składowymi przed nadmiernym pyleniem.

### 3.5. Zminimalizowanie oddziaływań poprzez działania formalno-prawne

**Zminimalizowanie oddziaływań poprzez działania formalno-prawne zostało zaplanowane w PPNiP i wdrożone zgodnie z tym planem.** Za przejęte z mocy prawa nieruchomości byli właściciele/posiadacze ograniczonych praw rzeczowych otrzymali odszkodowania, których wysokość

została ustalona na podstawie operatów szacunkowych sporządzonych przez niezależnego rzeczoznawcę majątkowego (zgodnie z OP 4.12).

Odszkodowanie było uzgadniane na drodze negocjacji pomiędzy Inwestorem i PAP.

Po upływie terminu 2 miesięcy od dnia, w którym decyzja PNRI stała się ostateczna i nie doszło do uzgodnienia wysokości odszkodowania pomiędzy byłym właścicielem/użytkownikiem wieczystym nieruchomości a Inwestorem, ustalenia wysokości odszkodowania dokonywał Wojewoda Podkarpacki w drodze decyzji administracyjnej. Od decyzji tej służyło PAP prawo bezpłatnego odwołania do organu wyższego szczebla tj. właściwego Ministra.

Każdej osobie niezadowolonej z wysokości zaproponowanego jej przez Inwestora odszkodowania lub odszkodowania ustalonego przez Wojewodę w drodze decyzji administracyjnej przysługiwało prawo dostępu do bezpłatnego i łatwego do zastosowania mechanizmu odwoławczego

W przypadku Kontraktu 3B.2, 3 PAP odwołało się od decyzji Wojewody do organu wyższego szczebla jakim jest Minister. Postępowania te zostały zakończone a odszkodowania wypłacone.

**Działania wymagane w PPNiP zostały zrealizowane. Nie było żadnych odchyień we wdrażaniu PPNiP.**

## 4. KONSULTACJE SPOŁECZNE

Przez cały okres przygotowania do realizacji i realizacji Kontraktu, poczynawszy od momentu wystąpienia o decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach prowadzony był proces informowania społeczeństwa o Projekcie.

Lokalna społeczność była informowana o planowanym Kontrakcie na etapie prowadzonych procedur administracyjnych związanych z wydaniem:

- decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach (w okresie 08.04.2013 – 07.09.2016)
- decyzji pozwolenia wodnoprawnego (w okresie 04.11.2016 – 26.01.2017)
- decyzji o pozwoleniu na realizację Inwestycji dla Sekcji I (w okresie 07.07.2017 – 10.11.2017)
- decyzji o pozwoleniu na realizację Inwestycji dla Sekcji II (w okresie 21.04.2017 – 05.09.2017)
- decyzji o pozwoleniu na realizację Inwestycji dla Sekcji III (w okresie 31.05.2017 – 25.09.2017)

w drodze obwieszczeń, zamieszczanych na stronach internetowych organów prowadzących postępowania (Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Rzeszowie, Dyrektor Regionalnego Zarządu Gospodarki Wodnej w Krakowie i Wojewoda Podkarpacki) oraz w sposób zwyczajowo przyjęty, na dostępnych publicznie tablicach ogłoszeń w miejscach, w których Kontrakt był realizowany.

Społeczność lokalna była informowana tak o złożeniu przez JWP stosownych wniosków, jak i o wydaniu poszczególnych, wskazanych powyżej decyzji. Zapewniło to możliwość wypowiedzenia się stronom w zakresie wszelkich kwestii dotyczących planowanego Kontraktu.

Po wydaniu decyzji strony zostały również poinformowane przez wydające je organy o możliwościach wniesienia odwołania od tych decyzji. Żadne odwołania nie zostały złożone.

Ponadto PAP posiadające nieruchomości na obszarze realizacji Kontraktu zostały powiadomione listownie (listem poleconym ze zwrotnym potwierdzeniem odbioru) o prowadzeniu procedury związanej z przejściem nieruchomości na rzecz Skarbu Państwa.

Dodatkowo konsultacje społeczne były prowadzone w związku z opracowaniem PPNiP. Celem tych konsultacji było umożliwienie zapoznania się osobom fizycznym, instytucjom i wszystkim zainteresowanym z treścią tego dokumentu oraz zapewnienie możliwości wniesienia ewentualnych uwag, zapytań i wniosków do jego treści. Zgodnie z polityką operacyjną Banku Światowego OP 4.12, upublicznienie Projektu dokumentu PPNiP rozpoczęło się 17 sierpnia 2017 r., w momencie gdy ukazało się obwieszczenie w dodatku lokalnym „Gazety Wyborczej” (dziennik o zasięgu ogólnokrajowym). Obwieszczenie o konsultacjach społecznych było również wywieszane na tablicach ogłoszeń w PZMiUW w Rzeszowie, jego biurze terenowym w Tarnobrzegu, Urzędzie Gminy w Gorzycach, Urzędzie Gminy Radomyśl nad Sanem oraz miejscach prowadzenia robót budowlanych.

W obwieszczeniu zaproszono osoby fizyczne, władze i zainteresowane instytucje do wglądu w Projekt dokumentu PPNiP dla Kontraktu na roboty 3.B2. W opublikowanym obwieszczeniu zawarto także informację o zaplanowanym spotkaniu otwartym dla wszystkich zainteresowanych, które odbędzie się w ramach prowadzonych konsultacji społecznych projektu PPNiP (wraz z podaniem daty, godziny, miejsca i celu spotkania).

Projekt PPNiP (wersja elektroniczna w języku polskim i angielskim) był upubliczniony od 17 sierpnia 2017 r. do 7 września 2017 r. (tj. przez okres 21 dni) na stronach internetowych:

- PZMiUW pod adresem - [www.pzmuiw.pl](http://www.pzmuiw.pl),
- Urzędu Miejskiego w Tarnobrzegu pod adresem – [www.tarnobrzeg.pl](http://www.tarnobrzeg.pl),
- Urzędu Gminy w Zaleszanych pod adresem – [www.zaleszany.pl](http://www.zaleszany.pl),
- Urzędu Gminy w Gorzycach pod adresem – [www.gorzyce.pl](http://www.gorzyce.pl),
- Urzędu Gminy Radomyśl nad Sanem pod adresem – [www.radomysl.pl](http://www.radomysl.pl),
- Biura Koordynacji Projektu pod adresem – [www.odrapcu.pl](http://www.odrapcu.pl).

Wersja papierowa dokumentu dostępna była do wglądu dla wszystkich zainteresowanych w okresie od 17 sierpnia 2017 r. do 7 września 2017 r. w siedzibie:

- Podkarpackiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w Rzeszowie, ul. Hetmańska 9, 35-959 Rzeszów w dniach roboczych od godziny 8:30 do 14:30,
- Podkarpackiego Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w Rzeszowie, Oddział Tarnobrzeg, ul. Sienkiewicza 86, 39-400 Tarnobrzeg w dniach roboczych od godziny 8:30 do 14:30.

Dodatkowo rozesłano przedmiotową informację (imienne zaproszenia) do instytucji publicznych zainteresowanych realizacją Projektu:

- Wojewody Podkarpackiego,

- Dyrektora RZGW w Krakowie,
- Marszałka Województwa Podkarpackiego,
- Starosty Powiatu Tarnobrzeskiego,
- Starosty Powiatu Stalowowolskiego,
- Prezydenta Miasta Tarnobrzeg,
- Wójta Gminy Gorzyce,
- Wójta Gminy Radomyśl nad Sanem,
- Wójta Gminy Zaleszany.

W ciągu 21-dniowego terminu umożliwiającego zadawanie pytań do upublicznionego projektu Planu Pozyskania Nieruchomości i Przesiedleń do PZMiUW nie wpłynęły żadne pytania lub wnioski. Odnotowano jednak zainteresowanie tym dokumentem. Pojedyncze osoby pojawiły się osobiście w siedzibie Oddziału PZMiUW w Tarnobrzegu i zapoznały z papierową wersją projektu PPNiP wyłożoną do wglądu. Obserwowano też pobrania plików ze wskazanych w obwieszczeniu stron internetowych. Nie zadano pytań, ani poprzez pocztę na ww. adresy, pocztę elektroniczną (e-mail) czy też nie złożono ich osobiście w Biurze.

Po zakończeniu trwającego 21 dni upublicznienia projektu PPNiP, dnia 8 września 2017 r. o godz. 16.30 w Gminnym Ośrodku Kultury w Zaleszanych, Plac Kościuszki 4, 37-415 Zaleszany, odbyło się otwarte dla społeczeństwa spotkanie w sprawie konsultacji społecznych dotyczących Projektu Dokumentu - Planu Pozyskania Nieruchomości i Przesiedleń dla Kontraktu na roboty 3.B2 Ochrona przeciwpowodziowa Tarnobrzegu realizowanego w ramach Projektu ochrony przeciwpowodziowej w dorzeczu Odry i Wisły. Na spotkaniu (otwartym dla każdego zainteresowanego realizacją Projektu), podczas publicznej dyskusji każdy uczestnik mógł składać ustne i pisemne komentarze/uwagi dotyczące projektu PPNiP do protokołu/raportu.

Na spotkaniu pojawiła się jedna osoba objęta Projektem, wśród pozostałych uczestników byli wyłącznie przedstawiciele jednostek bezpośrednio zaangażowanych w realizację POPDOW: Jednostki Realizującej Projekt z PZMiUW w Rzeszowie oraz biura terenowego w Tarnobrzegu, Biura Koordynacji Projektu z Krakowa oraz Zespołu Inżyniera – Konsultanta (AECOM Polska Sp. z o.o.).

W trakcie spotkania nie zadano dodatkowych pytań ani uwag, na które odpowiedź wymagałaby czasu. Dwa pytania zadane w trakcie spotkania dotyczyły kwestii opisanych szczegółowo w dokumencie PPNiP, zostały one omówione i wyjaśnione w trakcie spotkania i nie wymagają uzupełnienia Projektu PPNiP.

Ze spotkania sporządzono raport, który został przesłany do Banku Światowego. Sporządzono również dokument końcowy PPNiP, który po uzyskaniu klauzuli „no objection” BŚ został udostępniony zainteresowanym stronom tj. zawieszony na stronie internetowej i pozostawał tam do czasu zakończenia realizacji Kontraktu. Dokument końcowy PPNiP po uzyskaniu klauzuli „no objection” BŚ był udostępniony zainteresowanym stronom poprzez strony internetowe Inwestora i BKP OPDOW.

Przez cały okres realizacji Kontraktu działał punkt informacyjny o Projekcie (szczegóły wskazano w pkt. 5). W zależności od zgłaszanych potrzeb organizowane były spotkania z przedstawicielami lokalnej społeczności. Żadna ze zgłoszonych spraw nie pozostawała bez reakcji ze strony Inwestora i Konsultanta.

Podsumowując, wskazać należy, że zrealizowane zostały założenia i zaplanowane w PPNiP działania. Nie stwierdzono żadnych odchyłeń czy niezgodności z PPNiP. Również mechanizm zgłaszania skarg działał bez zastrzeżeń (patrz Rozdział 5).

## 5. MECHANIZM ZGŁASZANIA SKARG I WNIOSKÓW

Mechanizm zgłaszania skarg i wniosków dotyczących wszystkich spraw związanych z realizacją Kontraktu 3B.2 został wdrożony na początku całego procesu i obowiązywał przez cały czas realizacji, funkcjonowania oraz zamknięcia przedmiotowego Kontraktu.

Każdy zainteresowany był uprawniony do złożenia skargi lub wniosku w jednym z trzech miejsc:

1. Bezpośrednio z siedzibie Inwestora:

**Do 31.12.2017 r.**

w głównej siedzibie Inwestora

Podkarpacki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Rzeszowie

ul. Hetmańska 9, 35-959 Rzeszów

oraz

w biurze terenowym w Tarnobrzegu

Podkarpacki Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Rzeszowie, Oddział Tarnobrzeg,

ul. Sienkiewicza 86, 39-400 Tarnobrzeg

**Od 01.01.2018 r.**

Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie

Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Rzeszowie

ul. Hanasiewicza 17B, 35-103 Rzeszów

Dodatkowo skargi i wnioski mogły być wnoszone:

- Za pośrednictwem poczty na adresy, jak wyżej, lub
- Poprzez Internet:

strona internetowa [www.pzmiuw.pl](http://www.pzmiuw.pl);

e-mail: [piu@pzmiuw.pl](mailto:piu@pzmiuw.pl) lub po 01.01.2018 na e-mail: [rzeszow@wody.gov.pl](mailto:rzeszow@wody.gov.pl)

- Uruchomiona została telefoniczna linia informacyjna (punkt informacyjny):

tel. +48 17 853 74 00

fax: +48 17 853 74 41

2. Bezpośrednio w głównym biurze Projektu, które pełniło funkcję punktu konsultacyjnego (od 26 lipca 2017 r.):

Biuro Inżyniera - Konsultanta,

AECOM ul. Warszawska 18, 35-205 Rzeszów, Polska

tel. +48 17 852 12 07

3. Bezpośrednio w Biurze Inżyniera AECOM Polska Sp. z o.o. oraz kontaktując się z Inżynierem Rezydentem/Inspektorem Nadzoru

Stalowowolska Strefa Gospodarcza

ul. Kwiatkowskiego 9, 37-450 Stalowa Wola

tel. +48 608 605 078

### Wykaz skarg

1. W trzech przypadkach PAP odwołały się od decyzji Wojewody Podkarpackiego ustalającej wysokość odszkodowania do organu wyższego szczebla. Minister jako organ wyższego szczebla rozpoznał te sprawy i podtrzymał decyzje Wojewody. Postępowania te zostały zakończone a odszkodowania wypłacone.
2. Sprawa zażalenia PGW WP RZGW w Rzeszowie złożonego do Ministra Inwestycji i Rozwoju na postanowienie Wojewody Podkarpackiego dot. wygaszenia części decyzji o pozwoleniu na realizację inwestycji nr 3/2017 z dnia 25.09.2017 r. Sprawa rozstrzygnięta pozytywnie - wygaszono część decyzji PNRI i 2 działki znów stały się własnością pierwotnych właścicieli (osób prywatnych).
3. Po zakończeniu inwestycji pn.: „Wisła Etap 2 - Rozbudowa prawego wału rzeki Wisły na dł. 13,959 km, prawego wału rzeki San na dł. 2,193 km oraz lewego wału rzeki Łęg na dł. 0,112 km, na terenie gm. Gorzyce i gm. Radomyśl nad Sanem, woj. podkarpackie” PAP przesłał wnioski z dnia 26.01.2021 r. dotyczący zapewnienia drogi dojazdowej do nieruchomości o nr ewid. 342/3, 343/3, 344/9, m. Gorzyce. 19.02.2021r. w odpowiedzi na wniosek PAP został

poinformowany, że dojazd do nieruchomości nr 342/4, 343/4 i 344/12 został zapewniony i zrealizowany w ramach Kontraktu 3B.2 pn. „Wisła Etap 2” wraz ze wskazaniem jak ten dojazd obecnie przebiega.

### Wykaz wniosków

1. Wniosek mieszkańców o odtworzenie zjazdów do pól. Grupa mieszkańców wystąpiła do Inwestora z wnioskiem o umożliwienie komunikacji z terenami upraw poprzez lokalne odpowiednie złagodzenie nachylenia skarpy drogi eksploatacyjnej w km sekcji II: 0+497, 0+814, 1+272, 2+813, 3+005 z konstrukcją nawierzchni o szerokości 4,0 m.

Wniosek rozpatrzono pozytywnie i zgodnie z wnioskiem mieszkańców wykonano:

- wyłagodzenia skarp - działanie łagodzące wdrożono bez dodatkowych kosztów;
- budowa dodatkowych zjazdów - działanie łagodzące wdrożono poprzez dodatkowe zaprojektowanie i wykonanie zjazdów;

2. Wniosek Wójta Gminy Gorzyce dot. umocnienia płytami ażurowymi wraz z oporem z krawężnika czterech istniejących zjazdów z drogi eksploatacyjnej wału. Wniosek rozpatrzono pozytywnie i zgodnie z wnioskiem Wójta umocniono 4 wskazane zjazdy. Działanie łagodzące wdrożono poprzez wykonanie umocnień wg rozwiązań zaakceptowanych przez nadzór autorski.

W związku z pozytywnie rozpatrzonymi wnioskami PAP o wykonanie dodatkowych udogodnień komunikacyjnych – dojazdów do pól i posesji (zagadnienie to opisano w rozdziale 5) wykonane zostały dodatkowe zjazdy. Należy wskazać, iż działania te wpisują się w polityki operacyjne Banku i stanowią dodatkowe działania minimalizujące/kompensujące dla PAP wdrożone w trakcie realizacji Kontraktu.

W trakcie realizacji Kontraktu 3B.2 wpłynęło 5 wniosków i skarg z zakresu PPNiP dotyczących realizowanego Kontraktu, wszystkie skargi rozpatrzono, a do PAP skierowano odpowiedzi zgodnie z przyjętym mechanizmem zgłaszania skarg i wniosków.

**Działania wymagane w PPNiP zostały zrealizowane. Nie było żadnych odchyień we wdrażaniu PPNiP.**

## 6. PODSUMOWANIE

Głównym, wymiernym efektem realizacji Kontraktu na roboty 3B.2 „Ochrona przeciwpowodziowa Tarnobrzega”, polegającym na rozbudowie prawego wału rzeki Wisły na dł. 13,959 km, prawego wału rzeki San na dł. 2,193 km i lewego wału rzeki Łęg na dł. 0,112 km jest zapewnienie ochrony



przeciwpowodziowej obszarom o powierzchni około 9 750 ha zamieszkałym przez ok. 18 850 osób. Wylimitowało to konieczność ponoszenia gigantycznych nakładów finansowych na usuwanie szkód powodziowych. Zgodnie z ustaleniami Wojewody Podkarpackiego w trakcie powodzi w 2010 roku straty powstałe na tym terenie wyniosły w przybliżeniu ok. 26,8 mln zł. Mając na uwadze zachodzące obecnie zmiany klimatyczne, należy spodziewać się, że częstotliwość i intensywność zjawisk powodziowych będzie narastać. Jednorazowa inwestycja w realizację przedmiotowego przedsięwzięcia pozwoliła więc uniknąć konieczności zabezpieczania w najbliższych latach olbrzymich nakładów finansowych na usuwanie strat.

Oprócz aspektu ekonomicznego równie ważny jest niemierzalny aspekt społeczny realizacji przedmiotowej inwestycji polegający na zapewnieniu poczucia bezpieczeństwa lokalnej społeczności mieszkającej na obszarze, który był objęty przedmiotową inwestycją, a także oczekiwań społeczno - gospodarczych miejscowej ludności. W wyniku powodzi każdorazowo ulegają drastycznemu pogorszeniu warunki higieniczno – sanitarne na zalanym obszarze. W przypadku wystąpienia bardzo wysokich stanów wód i zagrożenia uszkodzenia wałów konieczna jest ewakuacja ludności i zwierząt gospodarczych na tereny bezpieczne. Działki położone na terenach narażonych na zalanie są mniej atrakcyjne, co decyduje o ich niskiej wartości na rynku nieruchomości. Sytuacja taka stanowi również poważną barierę i niedogodne warunki dla rozwoju lokalnej przedsiębiorczości i potencjalnych inwestorów, co przekłada się bezpośrednio na ograniczenie rozwoju działalności gospodarczej. Wszystkie te obawy społeczne i bariery rozwoju po realizacji Kontraktu na roboty 3B.2 zostały wylimitowane. Wskazać również należy pozytywne oddziaływania społeczne, czyli zyski dla lokalnej społeczności, które wiążą się wprost z celami inwestycji. Do zysków długoterminowych należą:

- ograniczenie/wylimitowanie zagrożenia powodzią;
- ochrona terenu oraz mienia prywatnego i publicznego, w tym nieruchomości i ziemi uprawnej;
- komfort psychiczny lokalnej społeczności w trakcie długotrwałych nawalnych opadów lub w okresie wiosennych roztopów (dotychczas każdy alert wzbudzał strach przed zagrożeniem mienia i życia – teren ten podlegał w przeszłości zalewowi wód powodziowych);
- skutek uporządkowania krajobrazu zyskał nowe walory – pojawiły się nowe tereny rekreacyjne (możliwość spaceru lub jazdy rowerem po koronie wału lub drodze serwisowej od strony odpowietrznej).

W zakresie bezpośredniego oddziaływania Projektu wskazać należy, iż:

- Zajęciu stałemu podlegało 1328 nieruchomości, z czego 905 nieruchomości należały do osób prywatnych, a 35 było w zasobie publicznym (gminnym). Dwie nieruchomości dwóch osób fizycznych zostały zwrócone PAP po analizie technicznej (poprzez wygaszenie w tej części wydanej decyzji Wojewody Podkarpackiego), nie zajęto tych nieruchomości, nie rozpoczęto na nich i nie prowadzono żadnych prac, stąd nie wiązało się to z wypłatą odszkodowania.

**Kontrakt na roboty 3B.2 nie spowodował żadnych przesiedleń fizycznych ani ekonomicznych.** Na terenie realizacji Kontraktu 3B.2 nie zidentyfikowano grup wrażliwych, a samo oddziaływanie Kontraktu nie wpłynęło negatywnie na przedsiębiorców czy prowadzenie działalności rolniczej. Oddziaływania w zakresie m.in. utraty źródeł dochodów, miejsc pracy, dostępności do infrastruktury, utraty możliwości prowadzenia działalności rolniczej, utraty możliwości korzystania z walorów przyrodniczych/dostępu do parków, rezerwatów, dostępu do instytucji edukacyjnych, placówek kultury itp. **nie wystąpiły.**

- Odszkodowania wypłacono wszystkim właścicielom gruntów, którzy wykazali się prawem do nieruchomości przejętych na rzecz Skarbu Państwa;
- W przypadku braku uprawnionych osób (właściciel zmarł, a spadkobiercy nie przeprowadzili jeszcze postępowania spadkowego) odszkodowanie zostało wpłacone do depozytu sądowego.

Szczegółowe informacje dotyczące wypłat odszkodowań zamieszczono w rozdziale 2.5 oraz w załączniku nr 2 do niniejszego raportu.

- Do Inwestora wpłynęły 4 wnioski o wykup resztówek, wnioski zostały rozpoznane przez specjalnie w tym celu powołaną Komisję, a PAP uzyskały informacje o decyzji Inwestora wraz z uzasadnieniem i informacją o możliwości wniesienia pozwu do sądu cywilnego, jeżeli nie będą się zgadzali z decyzją Inwestora.

Szczegółowe informacje dotyczące kwestii resztówek opisano w rozdziale 3.3.

- W całym okresie realizacji Kontraktu na roboty 3B.2 funkcjonowały 3 punkty informacyjne, w których można było składać skargi i wnioski dotyczące realizacji Kontraktu.

Szczegółowe informacje opisano w rozdziale 5.

- W trakcie przygotowania Kontraktu do realizacji (uzyskiwania poszczególnych decyzji), jak również po sporządzeniu Projektu PPNiP przeprowadzone zostały konsultacje społeczne – proces ten przeprowadzony został zgodnie ze standardami Banku Światowego, jak również polskiego ustawodawstwa.

Szczegółowe informacje dotyczące konsultacji społecznych opisano w rozdziale 4.

W trakcie realizacji robót przestrzegane były zasady wynikające z polskiego prawodawstwa, polityki Banku Światowego OP 4.12, LARFP i PPNiP. Dotyczyło to, tak nabywania nieruchomości niezbędnych do realizacji Kontraktu, jak i sposobu prowadzenia robót, który minimalizował negatywne oddziaływanie na osoby dotknięte realizacją projektu. Zasadą przewodnią działań było uzyskanie efektu poprawy lub co najmniej przywrócenia warunków życia PAP i zapewnienie długotrwałego zrównoważonego korzystania z zasobów środowiska na tym obszarze.

Cel ten udało się osiągnąć i w przypadku Kontraktu na roboty 3B.2 nie ma już elementów/spraw, które nie zostały zakończone.

Po realizacji Kontraktu na roboty 3B.2 został przywrócony lub polepszony standard życia PAP, bowiem wypłacono odpowiednie odszkodowania, a wszyscy w obszarze, w którym przebudowano wały zostali zabezpieczeni przed powodzią, która mogłaby zagrozić nie tylko ich majątkowi, ale również życiu.

Zrealizowany został również kluczowy cel Planu Pozyskania Nieruchomości i Przesiedleń, nieruchomości niezbędne do realizacji Kontraktu nabyte zostały zgodnie z polskim prawodawstwem i polityką Banku Światowego OP 4.12 w sposób, który zminimalizował negatywne oddziaływania na osoby dotknięte realizacją projektu, który nie spowodował fizycznego czy też ekonomicznego przesiedlenia gospodarstw domowych. W trakcie realizacji Robót nie wystąpiły znaczące oddziaływania na PAP. Dzięki wdrożeniu działań wskazanych z PPNiP poprawiły się warunki życia PAP i zapewnione zostało długotrwałe zrównoważone korzystanie z zasobów środowiska na tym obszarze.

## 7. ZAŁĄCZNIKI

Załącznik nr 1 – Lokalizacja Zadania.

Załącznik nr 2 - Tabelaryczne zestawienie nieruchomości oraz informacji o wypłaconych odszkodowaniach.

Załącznik nr 3 – Broszura informacyjna dla PAP.

Załącznik nr 4a – Obwieszczenia.

Załącznik nr 4b – Zaproszenia na konsultacje.

Załącznik nr 5 – Zrzuty stron z informacjami nt. Kontraktu i POPDOW.